

J&T 98

Akciové trhy na rozcestí

Prázdniny moc poklidu na trhy nepřinesly. Trochu profit takingu není nikdy na škodu.

strana 13

Unikátní mince na aukčním trhu

Vzácné historické mince jsou dlouhodobě zajímavým doplňkem investičních portfolií.

strana 14

Buddha Bar láká na nové letní menu

Pan-asijské speciality a svěží drinky, to vše přináší nové letní menu pražské restaurace Buddha Bar.

strana 31

Investory je třeba vzdělávat, aby nenaletěli.

Některé neregulované emise sice jsou „toxické“, ale pořád existují i ty kvalitní a trh jako celek je funkční, říká Roman Florián.

strana 2

J&T Banka Art Index Pop-Up

Nenechte si ujít jedinečnou přehlídku toho nejlepšího, co v současném českém umění vzniká.

strana 16

Nejtěžší bylo vybrat si, komu pomáhat.

Nadace J&T pomáhá už 15 let, hlavně rodinám s dětmi, které čelí nepřízní osudu.

strana 8

V Česku se objevují první náznaky problémů spojených s rizikovými firemními dluhopisy. Drobní strádatelé do nich investovali možná už několik miliard korun.

Investory je třeba vzdělávat, aby nenaletěli, varuje J&T

Nyní největší zprostředkovatel firemních dluhopisů na tuzemském trhu, banka J&T, přichází s upozorněním: některé neregulované emise sice jsou „toxické“, ale pořád existují i ty kvalitní a trh jako celek je funkční.

„V J&T věříme, že pokud se práce na dluhovém papíru udělá správně a na rizika se upozorňuje, může být dluhopis velmi zajímavý a funkční nástroj,“ řekl v rozhovoru pro HN Roman Florián, ředitel sekce investičního bankovníctví a kapitálových trhů v J&T Bance. „Je třeba vzdělávat investory, tedy hlavně ty drobné, aby chápali, jaká rizika tyto investice nesou,“ upozorňuje.

Největším problémem trhu jsou podle Floriána malé, neregulované privátní emise. Tam drobným investorům daná firma často poskytne jen velmi málo informací o tom, jaké projekty bude půjčenými penězi financovat a jaká má daný byznys rizika.

J&T Banka, patřící do česko-slovenské finanční skupiny, je v obou zemích hlavním aranžérem a upisovatelem firemních dluhopisů. Aranžér pomáhá firmám dluhopis vytvořit a připravuje i potřebnou dokumentaci a povolení. J&T potom také cenné papíry nabízí svým klientům – fondům nebo privátním investorům – a stará se i o to, aby se s obligacemi aktivně obchodovalo na burze.

J&T Banka se do tvorby firemních dluhopisů pustila před necelými deseti lety. Od té doby už má za sebou v Česku i na Slovensku téměř stovku emisí, dohromady za 6,3 miliardy eur (153 miliard korun). Banka se zaměřuje na dluhopisy veřejně obchodované a regulované, s dokumentací schválovanou Českou národní bankou. J&T například vytvářela obligace pro developery jako CPI či Passer Invest nebo pro loterijní byznysy finančníků Karla Komárka a Jiřího Šmejce.

DESETINA PRO NEZAJIŠTĚNÉ

Že některé dluhopisy mohou investory v budoucnosti zklamat, ukázaly minulý měsíc těžkosti internetového obchodu Zoot. Obligace Zootu celkem za 230 milionů korun sice nabízeły roční úrok 6,5 procenta a byly veřejně obchodované na burze, firmě se ale nedařilo a v lednu požádala insolvenční soud o ochranu před věřiteli.

Plán reorganizace dluhů Zootu počítá s tím, že nezajištění věřitelé – tedy držitelé dluhopisů – získají z nominální hodnoty obligací jen deset procent. Kdo například nakoupil dluhopisy Zootu za 100 tisíc korun, odejde nakonec s deseti tisíci. Zootu s obligacemi pomáhal obchodník s cennými papíry BH Securities.

Ředitel Florián přiznává, že případ Zootu na trh obligací vrhá špatné světlo. Tvrdí ale, že dluhopisy připravené jeho bankou patří do jiné ligy. Argumentuje, že ani po deseti letech se žádná z emisí připravovaných J&T nedostala do problémům se splácením.

Kvůli Zootu má podle Floriána veřejnost pocit, že je problematická celá oblast dluhopisů. „Tak to samozřejmě není. My například velmi pečlivě připravujeme emise a prověřujeme firmu tak, abychom se pod daný dluhopis mohli v klidu podepsat,“ říká manažer.

„Naše papíry jsou jiná skupina než zcela neregulovaný segment trhu. Klienti vědí, že bychom jim nic pochybného nenabízeli, protože by byla v sázce hlavně naše reputace. Chceme se vyhranit od zbytku trhu, poukázat na naši dlouholetou historii, úspěšně splacené dluhopisy a zapsat se jako někdo, kdo dělá dluhopisy, které jsou bezpečné,“ dodává Florián.

PŘÍPADY PODOBNÉ ZOOTU PŘIJDOU

Podobně trpka zkušenost s obligacemi, jakou měli věřitelé Zootu, nicméně může v následujících letech potkat i další investory. Desítky menších firem – od stavitelů domů či hotelů až po průmyslové výrobce – vydaly drobné obligace a nabídly je prostřednictvím zprostředkovatelů, internetových portálů, a dokonce i letáků roznášených do schránek.

Tyto obligace nejsou veřejně obchodované a nepotřebují ani schválení od České národní banky, přesto zlákal tisíce Čechů bez zkušenosti s investováním.

Růst nabídky dluhopisů souvisí částečně s uvolněním pravidel, které přišlo v roce 2012. Od tohoto roku ČNB neschvaluje podmínky dluhopisů a dluhový papír může vydat prakticky kdokoliv

i bez takzvaného prospektu. Ten zahrnuje detailní informace o hospodaření, financovaném projektu a případných rizicích.

Boom ale také způsobil zájem strádatelů, kteří v době nízkých úroků chtějí investovat peníze kamkoliv, kde bude lepší výnos než na bankovních účtech.

Před riziky nicméně opakovaně varuje ČNB i ministerstvo financí, podle kterých běžný strádatel výhodnost drobných obligací může obtížně posoudit. Člen vedení ČNB Tomáš Nidetzký situaci loni dokonce nazval „dluhopisovým Las Vegas“.

autor: HN – Jan Rasch.

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Roman Florián

Vystudoval obor finance na Vysoké škole ekonomické v Praze. Během studia absolvoval také pobyt v Dánsku a ve Spojených státech amerických. Je držitelem titulu CFA (Chartered Financial Analyst) a zakládajícím členem české instituce CFA Society, která stanovuje globální standard pro investování, znalosti a etické standardy. Ve skupině J&T působí od roku 2006. Jeho primární zodpovědností bylo zajistit potřeby financování skupiny. Od roku 2010 působí na postu ředitele J&T IB and Capital Markets, investičního bankovníctví, jehož náplní je opět zajištění a strukturování financování pro vybrané projekty a společnosti. V oblasti finančních a kapitálových trhů působí Roman Florián dlouhodobě, počátky jeho kariéry spadají do roku 1996, kdy začínal na pozici equity analyst ve společnosti CA IB. V roce 1999 přešel do společnosti Benson Oak finančníka Gabriela Eichlera, kde působil až do roku 2006.

U dluhopisů je třeba zvážit riziko, ne se soustředit na výnos. Nejrizikovější jsou ty vydávané v malých objemech

Podle ministerstva financí a také expertů však emise cenných papírů vydávané s takzvaným prospektem, jenž podléhá schválení Českou národní bankou, nejsou tím hlavním problémem. Prospekt, který poskytuje důležité informace o dané firmě, přitom měla zpracovaný i společnost Zoot. Ta investorům kvůli svým finančním potížím nesplatila dluhopisy v hodnotě 230 milionů korun.

„Jako nejvíce problémové jsme identifikovali dluhopisy vydávané bez prospektu,“ řekl během diskuse, kterou v Ostravě pořádaly HN, Aleš Králík. Ten na ministerstvu financí vede oddělení zabývající se kapitálovými trhy. S tím souhlasí i Štěpán Ašer, generální ředitel J&T Banky. Podle něj je problémová jen velmi malá část trhu a až na Zoot je potíž právě s neregulovanými dluhopisy bez prospektu, které zmínil Králík.

„Jenom naše banka pomohla vydat korporátní dluhopisy přibližně za 80 miliard korun. Všechny mají prospekt a všechny zveřejňují výkazy o hospodaření. Žádný z nich dosud neměl problémy,“ uvedl Ašer. Podle něj v poměru k uvedené částce činily dluhopisy společnosti Zoot jen zanedbatelný podíl této více regulované části trhu.

Prospekt nemusí mít dluhopisy, jejichž vydaný objem je nižší než jeden milion eur (přibližně 25,5 milionu korun). Stejně tak se této povinnosti mohou vyhnout dluhopisy, které jsou nabízeny neveřejně, tedy méně než 150 investorům. V obou případech stačí firmám vydat pouze emisní podmínky.

Od roku 2012 tak může dluhopis kvůli změně v zákoně vydat prakticky kdokoli, dokonce i nově vzniklá firma bez větší historie. Přitom prospekt

je pro investory důležitý dokument – zahrnuje detailní informace o hospodaření, financovaném projektu či případných rizicích.

Kvůli změně zákona může dluhopis vydat prakticky kdokoli, dokonce i nově založená firma bez větší historie.

Dluhopisy s prospektem obvykle nabízejí banky či obchodníci s cennými papíry a s jejich důvěryhodností pro investory spojují svou reputaci. Naopak

Diskusi o rizikách spojených s investováním do firemních dluhopisů vyvolal v Česku v posledních měsících zejména pád internetového obchodu Zoot. Rovněž zesílily hlasy volající po větší regulaci této části tuzemského finančního trhu.

Zejména pro drobné střadatele může být zajímavá investice do dluhopisů přes dluhopisové fondy, upozornil Daniel Drahotský z J&T Banky.

Jako nejvíce problémové identifikovali odborníci dluhopisy vydávané bez prospektu. Přitom prospekt je pro investory důležitým dokumentem – zahrnuje detailní informace o hospodaření firmy, financovaném projektu či případných rizicích.

Dluhopisy s prospektem obvykle nabízejí banky či obchodníci s cennými papíry a s jejich důvěryhodností pro investory spojují svou reputaci. Mnoho emisí pro svou transparentnost končí také na burze cenných papírů, uvedl Jiří Opletal, zástupce generálního ředitele BCPP.

menší emise jsou takřka neregulované a nabízené k prodeji přes různá internetová tržiště, jako jsou třeba Dluhopisy.cz nebo Českédluhopisy.cz.

Česká národní banka dokonce loni v souvislosti s děním okolo dluhopisů uvedla, že jde o „dluhopisové Las Vegas“. ČNB i ministerstvo financí varují, že se jedná o velmi rizikovou oblast.

Aby pomohlo investorům lépe se na trhu zorientovat a vyhodnotit rizika, připravuje ministerstvo financí v současnosti takzvanou scorecard korporátních dluhopisů. „Půjde o návod pro drobného investora, na co se před investicí do dluhopisů zaměřit,“ uvedl Králík z ministerstva financí.

Krok k osvětě již mimochodem dříve provedla i centrální banka, když na svých internetových

stránkách zveřejnila „desatero pro drobné investory do podnikových dluhopisů“.

Vůči zmíněné scorecard je však skeptický například Martin Mašát, portfolio manažer investiční společnosti Partners. Běžný investor podle něj neumí na rozdíl od odborníků vyhodnotit všechny dostupné informace o společnosti, která dluhopisy vydává.

„Nedokáže třeba posoudit míru zadluženosti či porovnat výnos investice s jinými investicemi,“ podotkl Mašát.

Ředitelka Asociace pro kapitálový trh ČR Jana Brodani v této souvislosti zmínila, že lidé kupující firemní dluhopisy často hledí jen na výnos, který je jim nabízen, a neřeší možná rizika. „Jako stan-

dard berou šestiprocentní výnos a na této úrovni považují emisi za bezpečnou.“

Brodani taktéž zmínila, že ochota Čechů investovat volné peníze do rizikovějších aktiv roste rychleji než jejich finanční gramotnost.

Větší smysl hlavně pro drobné investory dávají pak podle Mašáta z Partners dluhopisové podílové fondy, jelikož při investici do jednoho či pár cenných papírů nelze dosáhnout vhodného rozložení rizika.

Investiční fondy naproti tomu obvykle drží ve svých portfoliích dluhopisy i od desítek různých firem, v mnoha případech nadnárodních. ■

Peníze podle Leoše Rouska

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Libra má větší šanci než bitcoin

Jakkoli fandím kryptoměnám a jiným inovativním způsobům přenosu hodnoty, nemyslím si, že kterákoli z nich, včetně nedávno ohlášené libry změní základy současného finančního systému. Libra, díky podpoře Facebooku s jeho více než dvěma miliardami uživatelů, však má šanci na úspěch, ale pouze tehdy, nebude-li vadit mocným, rozuměj, zůstane-li měnou transakční a nebude-li chtít být měnou rezervní.

Zcela nezávislá měna totiž není v zájmu těch, kdo chtějí měnu kontrolovat či ovládat její hodnotu. Skutečnými nepřáteli nezávislých kryptoměn jsou vlády – permanentně zadlužené, permanentně státní dluh navyšující kolektivy jedinců, kteří jakmile se dostanou k moci, zapomínají na doby, kdy jako voliči po svých volených zástupcích žádali rozpočtovou odpovědnost a stabilitu kupní síly měny, v nichž mají denominované své úspory.

LIBRA ZLEVNÍ A URYCHLÍ PLATBY

Finální detaily nové kryptoměny podporované sociální sítí Facebook, provozovateli karetních systémů VISA a Mastercard, platebního systému PayPal, burzou Coinbase, taxikáři Uber či Lyft a desítkami dalších významných společností ještě nejsou do kamene dotesány. Podle informací, které CEO Facebooku Mark Zuckerberg dal k dispozici, libra podobně jako bitcoin, bude umožňovat peer-to-peer platby bez prostředníka. Její hodnota bude kryta portfoliem depozit a krátkodobých dluhopisů v tradičních měnách. (Detailní whitepaper zde: <https://libra.org>.)

Je nabíledni, že libra má potenciál zlikvidovat společnosti Western Union, MoneyGram a jiné, které vydělávají zejména na mezinárodních převodech malých částek peněz. Libra může zatopit např. i oblíbenému Revolutu, pokud by chtěl jakkoli zdražit nebo jinak uživatelsky nepřijemnit své služby, které jsou dnes

zdarma či jen za zlomek toho, co při převodech účtují banky.

Stejně tak jako telefonní operátoři v drobných platbách mobil-mobil opanovali Afriku nebo jak se Alphabetu a jiným daří vyplnit díru na trhu drobných plateb v Indii, pomocí libry a Facebooku by svou výplatu vydělanou v zahraničí mohli domů posílat i ukrajinský dělník z Česka nebo gastarbeiter do mezinárodními finančními restrikcemi obestavené Sýrie či Íránu. A nestálo by je to ani několik procent z částky, ani „poplatek za úschovu“ hrazený mafiánovi.

Podobně jako bitcoin by měla také libra umožňovat peer-to-peer platby bez prostředníka.

STANE SE GLOBÁLNÍM PLATIDLEM?

Nestal-li se bitcoin globálním platidlem, může se jím stát libra? Myslím, že ano, ale jen pro relativně malé platby. Převody velkých objemů peněz si nechají pod kontrolou globální banky, i kdyby je měly prostřednictvím jiné, vlastní kryptoměny výrazně zlevnit.

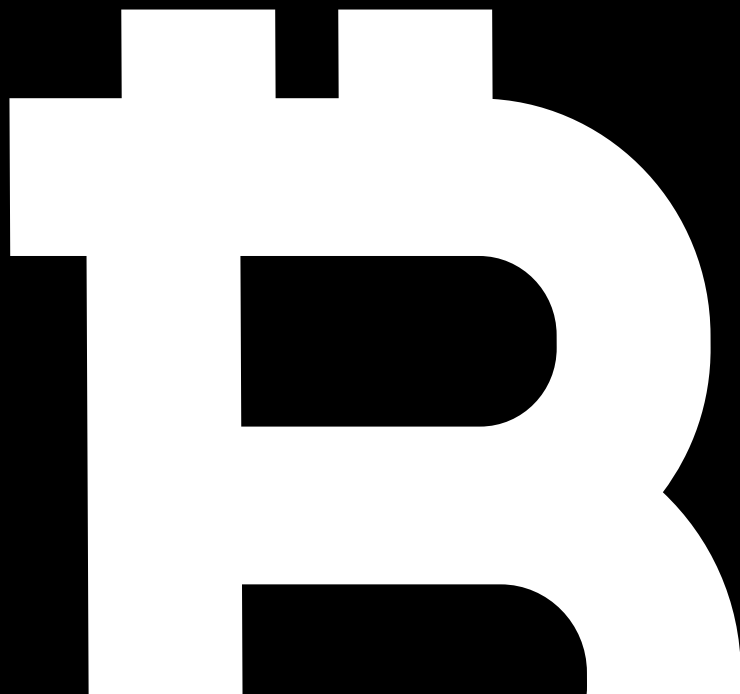
Pokud však Facebook, jak předpokládám, učiní převody liber zdarma – rozuměj, nechá si svoje náklady a mnohem víc zaplatit našimi osobními údaji, nevyjímaje data o poloze, přátelích a hlavně každodenních nákupech, zvítězí nad bitcoinem a jinými kryptoměnami v transakčních nákladech. Vzhledem k tomu, že celkový objem Liber v oběhu by měl být proměnlivý a závislý na objemu rezervních aktiv, měla by facebookovská měna být těž mnohem stabilnější než bitcoin a jiní trpící nevýhodou fixní peněžní zásoby.

NAHRADÍ NĚKDY LIBRA DOLARY, EURA ČI KORUNY?

Nikdy něříkej nikdy, ale v tomto případě si myslím, že opravdu nikdy.

Vlastní měna, rozuměj nařízená fiat měna, je nejen suverénním vlastnictvím, ale také ultimátním zdrojem oddlužení a zároveň účinným represivním prostředkem většiny států světa vůči vlastnímu obyvatelstvu. Stát si vynucuje používání předepsané měny tím, že v této měně nejen vyplácí státní zaměstnance, platí svým domácím dodavatelům, emituje velkou část dluhů, ale hlavně v této měně jako suverén vybírá daně.

Podle moderní měnové teorie (MMT) stát nikdy nemusí zkrachovat, resp. nesplatit včas svoje dluhy, pokud jsou denominovány v domácí měně. Jak řekl bývalý guvernér americké centrální banky Alan Greenspan: „Nic nezabrání federální vládě, aby si natiskla tolik peněz, kolik

zprostředkovatelem. Při množství transakcí, které se dá na platformě se dvěma miliardami globálních uživatelů předpokládat, bude stačit jedna chybička v kódu a Facebook dostane pokutu neméně bolestivou jako nedávno Danske Bank či Deutsche Bank, kterými protekly miliardy dolarů ruských špinavých peněz. Dvě tři uklepnutí programátora, jedna parta chytrých zločinců se sofistikovaným pracím schématem a může být po Facebooku.

Ve světě tradičních měn státy povinnost kontrolovat zdroje majetku a účely jednotlivých transakcí přenesly na licencované banky.

PŘEŽIJÍ JEN
KRYPTOKOLABORANTI

Podle mého se proto libře a podobným kryptoměnám dá věštit zárná budoucnost jen v případě, že její vznik i chod bude úzce propojen se státní mocí. Existence kryptoměny nebude smět způsobit odvrácení od tradičních nařízených měn. Provozovatel kryptoměny a jejího platebního systému bude muset fízlovat uživatele a hlásit podezřelé transakce stejně tak, jako musejí dnešní zprostředkovatelé plateb. Děsivá je situace v Číně, kde ze zkombinovaných dat má stát o člověku větší přehled než rodinní příslušníci mezi sebou.

Jakkoli se mi líbí základní idea, na které vznikl zcela nezávislý bitcoin, obávám se, že liber a podobných peněz v našich neanonymních a státem dozorovaných peněženkách bude z praktických důvodů vždy více než těch nezávislých, méně kontrolovaných, ale také méně podporovaných bitcoinů či jemu příbuzných. ■

Daniel Drahotský
Poradce představenstva
J&T Banky

chce.“ Všimněme si, že státy, pokud se chtějí zbavit dluhů nebo provést jinou lumpárnu vůči vlastnímu obyvatelstvu, často prohlašují za neplatné pouze dluhy ve vlastní měně nebo dluhy uzavřené podle domácího práva. Zahraniční závazky bývají ctěny. Stalo se tak v Československu roku 1953, v Rusku 1998 nebo v Řecku 2011 a později.

Konečně nemusíme pro příklady z civilizované Evropy chodit tak daleko do historie a vzpomenout si, že i Česká národní banka, tolik uznávaná strážkyně měny, se, i když z jiného důvodu než kvůli neudržitelnému státnímu dluhu, rozhodla před šesti lety dodat do systému tolik nabytých korun, že kurz měny významně poklesnul. Na svou úroveň před intervencí se koruna nedostala ani dnes, dávno po krizi a na vrcholu konjunktury.

MOC NAD MĚNOU JE MOCÍ NAD LIDMI

Kontrolou kupní síly měny lze stejně jako strukturou a mírou zdanění ovládat distribuci bohatství v zemi, a to jak poměr stát versus daňoví poplatníci, tak prostřednictvím progresse i poměry mezi jednotlivými majetkovými či příjmovými skupinami obyvatelstva. Moc nad měnou je víc než všechna vodní děla či gumové projektily proti demonstrantům. Vědí to Spojené státy, které budou svůj dolar bránit tajnou službou i Národní gardou na domácí půdě a v zahraničí i svou polovinou z celkové počtu dvou tuctů všech letadlových lodí na světě. Vědí to i státy severní eurozóny, které za účelem zachování eura trpělivě dotují celou jižní eurozónu. Ví to i Čína, která dělá všechno proto, aby obyvatelstvu znechutila vlastnictví kryptoměn, tj.

nevěru stranou a vládou kontrolovanému jüanu.

OVLÁDAT MĚNU JE ODPOVĚDNOST

Provozovat měnu není jednoduchý úkol a nebude jednoduchý ani pro Facebook či jiné technologické giganty, kteří by se k tomu v budoucnu chtěli odhodlat. Kromě kontroly peněžní zásoby, jejíž v každé chvíli přiměřený objem by měl zajišťovat stabilitu kupní síly, je potřeba mimo jiného i zajistit, aby transakce s měnou nesloužily zločincům.

Ve světě tradičních měn státy povinnost kontrolovat zdroje majetku a účely jednotlivých transakcí přenesly na licencované banky. Facebook, nebo někdo z přípravného konsorcia, se také bude muset stát registrovaným a dozorovaným platebním

Nejtěžší bylo vybrat si, komu pomáhat

Nadace J&T pomáhá už 15 let. Vznikla proto, aby individuálně pomáhala rodinám s dětmi, které aktivně čelí nepřízni osudu. Zároveň na základě svých zkušeností z terénu usiluje o systémové změny v prevenci a péči o ohrožené rodiny. Za jejím vznikem stojí Patrik Tkáč a Gabriela Lachoutová, která nám za oba zakladatele prozradila, co je vedlo k jejímu založení.

Co vás vedlo k založení nadace a konání dobrých skutků?

Odpověď bude asi znít jako klišé, ale byl to pocit sounáležitosti. Pomáhat může každý, není to jen o penězích, ale o čase a přístupu. Založení nadačního fondu předcházelo několik cest, jak pomáhat – jednorázové, pravidelné, ve formě dobrovolnictví... Ale pořád jsme pochybovali o efektivitě pomoci. Proto jsme si založili svůj vlastní nadační fond, který jsme později přeměnili na nadaci, která více charakterizuje naši vizi, již je dlouhodobá pomoc. V červnu jsme oslavili 15 let činnosti!

Splnil se už cíl, se kterým jste nadaci zakládali?

Plní se... Některé změny jdou pomaleji, než bychom si přáli, hlavně u péče o ohrožené děti. Více než sedm let se společně s jinými organizacemi zasazujeme o změnu legislativy, která přímo zakazuje umisťovat děti do sedmi let věku do ústavní péče. Jde nám o to, aby děti, které musí být z vážných důvodů odebrány z původní rodiny, šly rovnou do rodiny pěstounské. Ideální samozřejmě je, když se s původní rodinou pracuje a dítě se vrací po čase zpět.

A to je další velké téma – práce s rodinou, která se ocitla v nelehké životní situaci. Prevence u nás moc nefunguje, z mého pohledu stát vynakládá opravdu málo zdrojů a raději „krmí“ ústavy. Tím ovšem vůbec nechci kritizovat jakéhokoliv zaměstnance dětského domova. Věřím, že většina dělá maximum. Léta kritizují nastavený systém, který se kvůli roztržitém mezi různými ministerstvy mění jen málo a velmi pomalu. Zatím rostou

další a další generace dětí, které mají startovací čaru dost posunutou.

Jaké jste měli představy, když jste nadaci zakládali, a jak to vidíte dnes?

V určitých ohledech byly naše představy určitě naivní. Domnívali jsme se, že si v neziskovém sektoru všichni pomáhají a jdou společně za stejným cílem, ovšem realita je jiná. Existuje tu někdy rivalita větší než v komerčním světě. Ale pokud mluvíme o lidech, kteří nás žádají o pomoc, tak někteří mi zůstanou v hlavě a srdci na celý život. Některé životní příběhy bývají opravdu silné.

Řídili jsme se jednoduchým heslem – budeme pomáhat těm, kteří si neumí, respektive nemůžou pomoci sami.

Co bylo během historie fungování nadace nejtěžší?

Nejtěžší bylo zužování vějíře pomoci. Abych to vysvětlila – na začátku jsme měli velké oči a chtěli pomáhat všem. Časem, jak jsme prožili, jsme se museli více soustředit na určitou problematiku a začít kruh alespoň z části rozmotávat, aby pomoc měla smysl. Naštěstí máme skvělý tým ko-

legyň, které zvládají svou nelehkou práci na jedničku. Obdivuji je za to, jak se každý den perou s tolika těžkými osudy lidí a stále dokážou být vstřícné a naslouchat.

A co považujete za největší úspěch?

To se nedá takto kategorizovat. Jako úspěch bereme každou „zachráněnou“ rodinu. Tím mám na mysli situaci, kdy děti můžou zůstat se svými rodiči nebo jedním rodičem, mají kde bydlet, chodí do školy a mají co jíst. Stejně tak to platí u zachráněné organizace, která čeká na dotace několik měsíců.

Vážíme si i všech ocenění, která jsme dostali, například Zlaté koruny za Hledáme rodiče a ceny za výroční zprávu.

Jak vnímáte neziskový sektor v Česku a jak na Slovensku? Vidíte rozdíly?

Rozdíly jsou jak ve vnímání neziskového sektoru, tak legislativní. Ať už jsou to na Slovensku daňové asignace pro neziskový sektor, problematika dětí spadající pod jedno ministerstvo nebo absence kojeneckých ústavů.

Podle čeho jste si ze začátku vybírali projekty, kterým pomůžete?

Vlastně jsme se řídili jednoduchým heslem – budeme pomáhat těm, kteří si neumí, respektive nemůžou pomoci sami.

Nyní je nejaktuálnějším tématem nadace dítě a rodina. Proč?

Gabriela Lachoutová

spoluzakladatelka a předsedkyně správní rady Nadace J&T a Nadácie J&T

Ve finanční skupině J&T působí od roku 1999, kdy sbírala prvotní zkušenosti jako asistentka ředitele J&T Asset management a privátní bankéřka. Později se vypracovala na ředitelku Privátního bankovníctví a v roce 2006 zasedla do jeho řídicího výboru. V současné chvíli působí v představenstvu skupiny J&T Finance Group SE a je předsedkyní představenstva společnosti J&T Family Office, kterou v roce 2013 založila nejprve jako divizi banky a o rok později převedla do samostatné společnosti zaměřené především na správu rodinného majetku a jeho předávání.

Je také spoluzakladatelkou a předsedkyní správní rady Nadačního fondu J&T a Nadácie J&T, které se zaměřují zejména na pomoc dětem formou podpory náhradní rodinné péče, pomoc rodinám v nouzi a lidem s hendikepem.

Protože chceme, aby každý měl možnost narodit se, vyrůstat a i zemřít v rodině.

Proto podporujeme rodiny, ať už původní, nebo náhradní, které se ocitly v nouzi nebo nelehké situaci, a zároveň podporujeme hospicovou péči. Naše pomoc směřuje jak fyzickým, tak právnickým osobám, které poskytují nezbytné služby.

Při své práci se setkáváte s lidským neštěstím, utrpením, nespravedlností... Poznamenává vás to?

Místo abych byla otrlejší, krk se mi stáhne a oči zalijí u každé drsnější žádosti. Určitě vnímání člověka změní, když má děti. Kolikrát si řeknete, že řešíte úplný blbosti, rychle se vrátíte nohama zpět na zem a jste vděčný, že máte zdravé dítě.

Ale abych nebyla za uplakánka, tak poslední tři roky věnujeme velkou pozornost vyhodnocování naší pomoci. Náš pohled se v tomto určitě vyvíjí. Je ale zajímavé, že když se vám podaří vše nacpat do tabulky, existuje riziko, že se vytratí původní „lidskost“ a výsledná pomoc může mít úplně jinou váhu.

Jak často slyšíte, že každý člověk je svého štěstí strůjcem? Tento názor může být v úspěšné byznysové komunitě docela častý.

Záleží na tom, jak na svět nahlížíte. Jestli sdílíte názor, že si i za nemoci můžeme sami, pak by toto rčení mohlo být pravdivé. Stejně tak, že si vyberete špatného partnera, který opustí své děti a nezajímá se o ně. Já jsem měla toto na jazyku při návštěvě azylového domu, kde jsme se snažili položit

Gabriela Lachoutová a Jitka Schneiderová s produkčním týmem při natáčení nového spotu Hledáme rodiče.

alespoň základy finanční gramotnosti. Ale tam spíš platilo, když se nechce, tak se nechce.

Někdy pomoc ale není jen o financích, stačí, že někomu dáte naději, že všechno bude v pořádku, že to zvládne.

Přesvědčujete své kamarády, známé, kolegy nebo obchodní partnery, aby nadaci podpořili? Musím, mám na starosti fundraising. Ale našťastí Patrik Tkáč dává nadaci každý rok vysoké částky, stejně tak pravidelně přispívají společnosti z „širší rodiny“ i zaměstnanci společností J&T.

Co vás na práci pro nadaci baví?

Že naše pomoc má smysl. Dělá mi to radost.

Kolik času nadaci věnujete?

Vlastně každý den. S ředitelkou Marií Oktábcovou

vou máme pro sebe každý čtvrtek dopoledne a teď přidáme ještě jeden den. Bude to nutné, protože finišujeme spuštění kampaně 8000 důvodů, která upozorňuje na to, že v České republice máme stále téměř 8000 dětí v ústavní péči. Jedenkrát do měsíce se k nám přidá i ředitelka slovenské „sesterské“ nadace Gabriela Cabanová.

Naváže nová kampaně 8000 důvodů na Hledáme rodiče? Tedy projekt, který je v současné chvíli asi nejvíce viditelným.

Hledáme rodiče jsme spustili před sedmi lety a mělo za cíl podpořit pěstounskou péči. Vlastně šlo o edukačně-náborovou kampaně, která nám přerostla do samostatné obecně prospěšné společnosti. V rámci zvyšování reputace pěstounů a posílení zájmu a informovanosti o pěstounství se nám podařilo navázat skvělou spoluprací s kraji a dalšími neziskovými organizacemi. Nová kampaně

Nadační fond J&T založili 1. června 2004 Gabriela Lachoutová a Patrik Tkáč.

Ke dni 21. června 2017 došlo k jeho přeměně na Nadaci J&T, jejímž posláním je individuálně pomáhat rodinám s dětmi, které aktivně čelí nepřízní osudu, a také na základě vlastních zkušeností z terénu usilovat o systémové změny v prevenci a péči o ohrožené rodiny. Jednou z priorit nadace je rozvoj náhradní rodinné péče.

Slovenská Nadácia J&T byla založena 26. září 2006, kromě Gabriely Lachoutové a Patrika Tkáče stál u jejího zrodu ještě Ivan Jakabovič. Hlavním posláním nadace je pomoc sociálně slabým rodinám s dětmi, dětem v náhradní rodinné péči, lidem nemocným a s hendikepem.

8000 důvodů má pak za cíl hlavně legislativní změnu, aby děti alespoň do sedmi let nekončily v ústavech.

S patronkou Hledáme rodiče Jitkou Schneiderovou jste byli nyní na festivalu v Karlových Varech, kde jste se stali součástí Přípitku na dobrou věc. Jak to dopadlo?

„Přípitek na dobrou věc“ je tradičním rituálem a filantropickou iniciativou společnosti Moët & Chandon, která v rámci festivalu každoročně přispívá vybrané nadaci, letos tedy právě naší Hledáme rodiče. Dražba zdobené lahve Moëtu vynesla 350 tisíc korun, k tomu pak společnost navíc darovala 250 tisíc, celkových 600 tisíc nás tedy velmi potěšilo.

Za úspěch považujeme každou „zachráněnou“ rodinu.

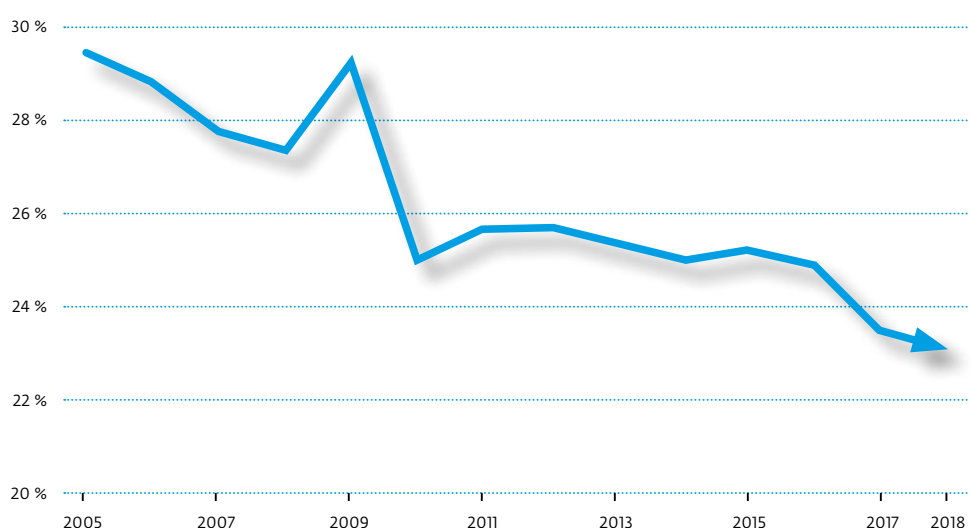
Hledáme rodiče v Karlových Varech představilo také nový spot, jaké si získal ohlasy?

Nový spot Každé dítě má právo vyrůstat v rodině vznikl především díky Jitce Schneiderové, která pro dobrou věc získala i další známé tváře. O vzpomínky z dětství, které představují rodinu, se tak s námi podělili například Matěj Ruppert, Aňa Geislerová, David Matásek, Martha Issová, Eva Josefíková, David Švehlík, Roman Zach, Václav Neuzil, Liběna Rochová či Jana Plodková. Moc bych chtěla poděkovat nejen jim, ale celému realizačnímu týmu v čele s režisérem Vítem Procházkou a kameramanem Vojtou Vančurou, bez jejichž nadšení a podpory by klip nevznikl. Je nutné říct, že všichni se zúčastnili bez nároku na honorář. ■

Hledá se daňový režim pro digitální ekonomiku

Na začátku června se ve Fukuoce, což je největší město japonského ostrova Kjúšú, sešli ministři financí a guvernéri centrálních bank skupiny G20, která sdružuje 20 největších ekonomik světa. Jedním z bodů jednání těchto čelních představitelů bylo najít principy nového daňového režimu.

Efektivní daňová sazba u globálních firem listovaných na burzách

Ministry financí samozřejmě nyní hlavně dráždí fakt, že technologičtí giganti jako Facebook či Google inkasují ohromné tržby, mají obrovské zisky a přitom skoro nikde neplatí žádné daně. Ovšem vedle toho, že to je politicky a mediálně zajímavé téma, jde obecně o nalezení daňového systému pro digitální ekonomiku 21. století.

Digitální ekonomika s sebou nese mnoho změn a pro stát přináší obtíže jak z hlediska regulace, tak i z hlediska daní. Nějakou službu sice dostanu na svůj počítač v ČR, ale server portálu, kam posílám požadavek, fyzicky sídlí v zemi A, sídlo firmy, která ho vlastní, v zemi B a koupené zboží mi dovezou ze skladu, který je v zemi C. Zisk z této transakce se pak daní v zemi, která má v tomto řetězci nejnižší zdanění. V Evropě jde v realitě především o Lucembursko a Nizozemsko.

Ve středověku byly daňové systémy založené na dani z půdy, z hlavy, de-

sátkách ze sklizně a pak na dani ze spotřeby určitého zboží. Nevolek ani půda nikam nemohli utéct a daňový systém odpovídal ekonomice dané doby. Ovšem průmyslová revoluce přinesla jinou strukturu ekonomiky, jiné toky a jiné rozvrstvení společnosti. V daňové oblasti bylo v 19. století jednou z reakcí na tento

Digitální ekonomika s sebou nese mnoho změn a pro stát přináší obtíže jak z hlediska regulace, tak i z hlediska daní.

vývoj zdaňování pravidelných příjmů a zavedení daně z příjmů firem i jednotlivců. Jinými slovy, jak dnes státy hledají cesty efektivně zdaňovat digitální a sdílenou ekonomiku, tak podobně to bylo při přechodu od zemědělství k průmyslu. Podob-

ný posun nastal i v druhé polovině 20. století při přechodu od průmyslu ke službám. První přechod přinesl příjmové daně, druhý pak šel ruku v ruce se spotřebními daněmi, jako je DPH. Jaká bude tato digitální daň, kdo ponese její břemeno a jakou bude mít formu, se teprve hledá a ve Fukuoce si zatím ministři finan-

ci jen slíbili, že do roku 2020 vypracují základní principy.

V současnosti některé státy zavedly digitální daň, která se počítá jako určité procento z tržeb za digitální reklamu od zadavatele, který má

sídlo v dané zemi. Průkopníkem tohoto přístupu v Evropě byl trojlístek Francie, Itálie a Británie. V květnu letošního roku tuto daň začala řešit i česká vláda. Ovšem většinou se to zatím bere jako první krok či mezikrok k novému systému. Pokud se daní tržby a nikoliv zisk, tak vzniká riziko tzv. dvojitého zdanění, kdy určitá aktivita či firma se bude danit dvakrát a jiná ani jednou. Což vytváří nejen daňovou nespravedlnost, ale i zvyšuje motivaci se takovému zdanění vyhnout.

Při cestě k novému daňovému systému hrají vedle daňové spravedlnosti svou roli i národní zájmy. Jednotný přístup na setkání G20 v Japonsku zatím brzdily USA, protože Facebook či Google jsou americké firmy a po daňové reformě má americký ministr financí motivaci, aby americké firmy danily svoje zisky hlavně v USA. Na druhou stranu třeba Británie jasně naznačila, že pokud se vytvoří nový globální daňový režim pro digitální ekonomiku, tak zruší svoje daně na digitální reklamu. I přes tyto odlišnosti roste snaha přistříhnout globálním digitálním firmám, jako je Facebook a Google, křídla a přinutit je více platit daně.

Na téma zdanění nové ekonomiky vyšlo v poslední době několik studií, jednu z nich zmínila i agentura Nikkei, která ukazuje, že asi do roku 2000 byly objem placených daní a firemní zisky spojené nádoby. Po roce 2000 se tento vztah postupně rozvolnil s tím, jak roste význam globálních digitálních firem, které dokážou velmi efektivně daňové povinnosti globálně optimalizovat. Ve výsledku je stav, kdy tyto globální technologické firmy platí minimální daně.

V současnosti mají státy jako Irsko či Lucembursko speciální daňové režimy pro firmy jako Facebook, Apple či Google a řada faktorů naznačuje, že jejich výsady se chýlí ke konci. Akcionáři technologických firem by měli počítat s tím, že se budou v budoucnu se státem více dělit o zisk svých firem, tj. méně toho zůstane pro akcionáře. Nemusí to být hned, ale současné snahy o srážkovou digitální daň jsou jen předstoupněm nového daňového režimu. ■

Petr Sklenář
Hlavní ekonom
J&T Banky

Investiční perla eurozóny - portugalské státní dluhopisy

Asi každý investor se snaží najít tu jedinečnou investiční perlu, což je podhodnocené aktivum, které ponese dlouhodobě nadprůměrný výnos. Ovšem někdy perly leží tam, kde by je asi nikdo nehledal. Retrospektivně jednou takovou perlou byly portugalské státní dluhopisy.

Příkladem může být 25letý státní dluhopis Portugalska (PGB 4,1/2045). Za první pololetí letošního roku je celkové zhodnocení (total return) z držby tohoto dluhopisu 33%. Od ledna 2017 držitel tohoto dluhopisu vydělal 103%, což je roční výnos 34% p. a. Vysvětlením těchto statistik je mohutný pokles výnosu do splatnosti, který u tohoto dluhopisu klesl z 5,0% v lednu 2017 na 1,35% letos v červnu. Proti poklesu výnosu do splatnosti logicky prudce roste cena dluhopisu. Co vysvětluje tento až dechberoucí vývoj portugalského dluhopisu? Vysvětlením jsou pouhá 3 písmena – E C B.

Mimo státní dluhopisy je Portugalsko investičně spíše hodně smutný příběh. Portugalské akcie, měřeno indexem PSI20, jsou za poslední rok, 5 let, 10 let i 20 let ve ztrátě. Šťastné načarování neexistuje. Dokonce vůči lednu 2000 portugalský index PSI20 nyní vykazuje hrozivou ztrátu 57%. Portugalská ekonomika se teprve v průběhu loňského roku dostala tam, kde byla na jaře 2008. Naproti tomu se státní zadlužení po roce 2007 rychle zdvojnásobilo na 130% HDP a teprve v posledních 2 letech drobně kleslo na 122% HDP.

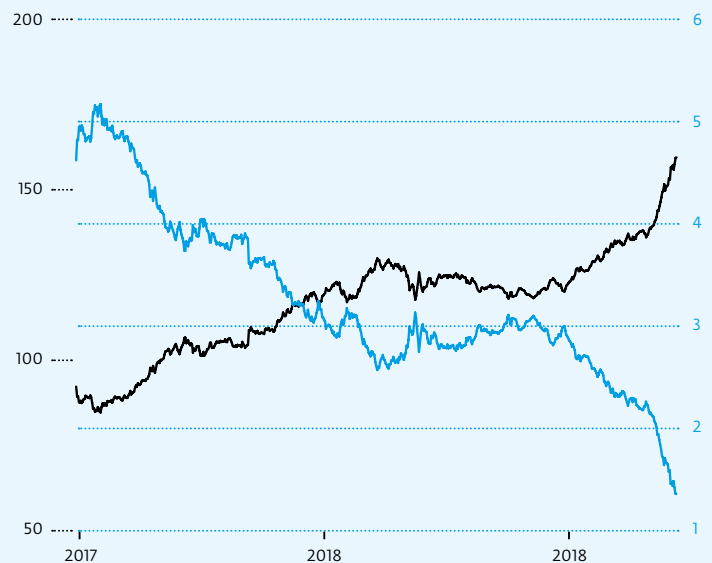
V letech 2009–2012 se rating Portugalska rychle propadl o 10 stupňů z AA do neinvestičního pásma na úroveň BB. Za poslední 2 roky byl sice postupně zvýšen na hranu investičního pásma (Baa3 od Moody's, BBB

od S&P), ale pořád je o 8 stupňů níž, než byl do roku 2005.

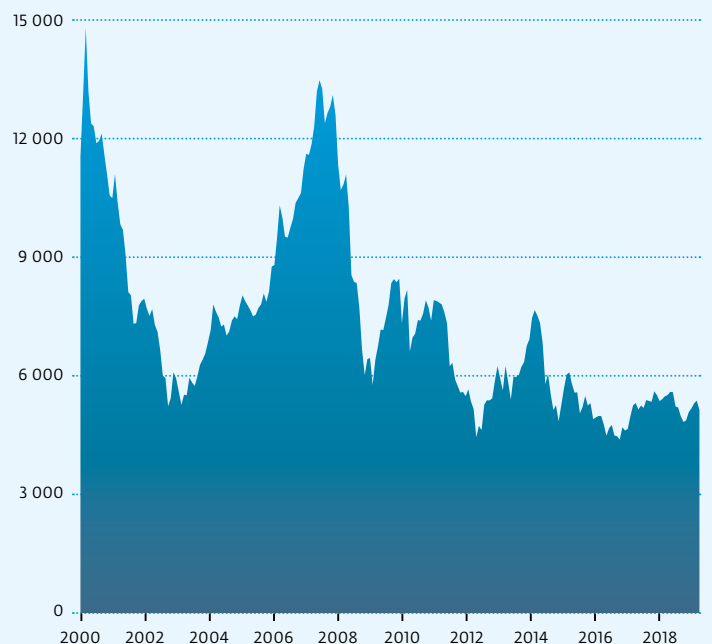
I přes všechny tyto negativní faktory vykazují indexy portugalských dluhopisů až pohádkovou výkonnost, a to nejen krátkodobě, ale i dlouhodobě. Od roku 2000 dosáhla celková výkonnost indexu portugalských dluhopisů 220%, což je průměrný roční výnos 6,1%. Za takovým výsledkem zaostávají nejen evropské akcie, ale i ty americké, které, měřeno indexem S&P500, vydělaly ve stejné době „jen“ 171%, a to včetně vyplácených dividend. Americké akcie měly skoro o 1 procentní bod nižší průměrnou roční výkonnost než portugalské dluhopisy, a to téměř 20 let v řadě.

Zde je nutné říct i tu druhou stranu mince a přinést vysvětlení. Základem úspěchu investiční myšlenky do portugalských státních dluhopisů jsou kroky Evropské centrální banky (ECB). Přesněji řečeno, je to jediný argument. Úrokové sazby ECB dlouhodobě klesají, posledních 5 let jsou fakticky záporné a nyní se uvažuje o dalším snížení hlouběji do záporných hodnot. Vedle toho od roku 2011 ECB v různých vlnách kupuje státní dluhopisy a vždy tyto různé programy zahrnovaly i portugalské dluhopisy. Uvolněná měnová politika pomáhala všem dlužníkům, ale relativně největší přínos přinášela těm nejrizikovějším aktivům, právě jako jsou portugalské státní dluhopisy.

Portugalsko – 25letý dluhopis (PGB 4,1%/2045)

Portugalsko – akciový index PSI 20

Vyplatí se do těchto dluhopisů ještě investovat? Hodně záleží na dalších krocích ECB. Aby portugalský 25letý dluhopis dorovnal svým výnosem obdobný dluhopis německé vlády, musí výnos u portugalského dluhopisu klesnout ještě asi o 100 bodů, což dává naději na nárůst ceny dluhopisu asi 20%. Ale to by šlo jen o dočasnou spekulaci. Pokud budete držet zmíněný bond do splatnosti, tak vám přinese výnos asi 1,3% ročně. To už není žádné super číslo, splatnost je velmi daleko a do roku 2045 se v Portugalsku či eurozóně

může stát spousta věcí. Navíc v současnosti všechny portugalské státní dluhopisy do splatnosti 6 let mají záporný výnos, tedy jejich držitel má garantovanou ztrátu, pokud je bude držet do splatnosti. Bývalá investiční perla ztratila nejen svůj lesk, ale místo rovnou i zčernala. ■

Petr Sklenář
Hlavní ekonom
J&T Banky

Akciové trhy na rozcestí

Probíhá prázdninový měsíc, ale o nějakém poklidu se nedá hovořit. Po dosažení maximálních hodnot amerického trhu si akcie daly během minulého týdne trochu oddych, ale to se po předchozí jízdě není čemu divit. Trochu profit takingu není nikdy na škodu.

Trhy vstoupily do další výsledkové sezony, která odstartovala pozitivně. Máme tu blížící se rozhodnutí FEDu o úrokových sazbách a pak tu máme vyhocenější situaci u Íránu – toto vše určí další vývoj akcií v nejbližších dnech.

NEUVĚŘITELNÉ SE STANE ASI SKUTKEM

FED sníží sazby, o 0,25 % je to skoro tutovka, někdo nevyklučuje dokonce ani půl procenta dolů. Kdyby mě to někdo řekl před měsícem, neuvěřím mu, nyní to musím brát jako realitu. Zřejmě FED přece jen podléhá tlaku US prezidenta, což se nakonec dá pochopit, a možná se jen bojí, že jednání s Čínou o tarifech jsou během na hodně dlouhou trať. Co se tedy stane, když FED sníží sazby? Babo, rad. Dost je toho už zahrnuto v cenách, na druhou stranu, a pokud by to bylo 0,5 % dolů (což já si nemyslím, resp. nevidím pro to důvod), dodá to podporu akciím na delší dobu. I když to nemusí být ihned, známe staré dobré pořekadlo „sell on the news“...

Co euforii na akciích může brzdit a dříve bylo spíše přehlíženo, ale nyní to vnímám jako vážnější problém, je vyhrocení vztahu s Íránem. Ten se profiluje poměrně ostře, zdá se, že i sestřelení amerického dronu pro něj není krajní hranicí, a na to si musíme dát pozor. Pokud by se v dané oblasti situace dále vyostřila a byly by obětovány i životy na jedné či druhé straně, konflikt vyeskaluje, a to dobré pro akcie fakt nebude. Jasně, ropa půjde nahoru.

Takže situace, co dál dělat, jak se chovat, opravdu není jednoduchá. Navíc nám brzy odstartuje závod o dalšího amerického prezidenta a je jasné, že „Doník“ se bude chtít pochlubit svými úspěchy včetně růstu amerického akciového trhu – z tohoto pohledu si myslím, že udělá vše pro to, aby to na trzích vypadalo hezky. Takže ano, výkyvy přijdou, ale že by se to nyní definitivně zlomilo směrem dolů a nastal čas medvědů, se mi fakt zatím nezdá. Škoda, že člověk nemá křišťálovou kouli, do které by viděl.

ČEKÁ SE, CO ECB

Evropské akcie minulý týden také trochu sestoupily, zde se čeká na centrální banku, co předvede. „SuperMario“ má těsně před koncem svého funkčního období, tak bych čekal, že už se

do ničeho velkého nepohne, sám bych se pod něco takového nechtěl podepsat – ale spekulace o znovuoobnovení QE či dalším snížení sazeb tady jsou. Pro mě fakt těžko pochopitelné kroky.

Je to vidět i na bankovních titulech v Evropě, které minula akciová rallye a naopak se z důvodu obavy ještě menší marže do budoucna pohybují blízko svých letošních minim. Také další varování o snížení zisku od Daimleru minulý týden akciím v Evropě dvakrát nepomohlo, na automobilový průmysl je silně navázáno spoustu dodavatelů a ti asi nemají úplně klidné spaní. Zatím to už investoři jakžtakž ignorují, cena Daimleru je poměrně nízko, s nižší dividendou už asi všichni počítají. Ránu do vazy by způsobily tarify, pokud by je americký prezident zavedl pro evropská auta. To by byl tedy fakt průšvih. BMW vyměnilo svého šéfa, když ten současný zřejmě úplně nenaplňoval očekávání akcionářů i dozorčí rady.

ČEZ SE MÍRNĚ OKLEPAL

Na domácím trhu se mírně oklepal ČEZ, po minimech pod 510 Kč přišli kupci a posunuli cenu v závěru týdne k 528 korunám. Fundament ČEZu je nadále podporován rostoucí cenou elektřiny – jestliže cena kontraktů v Německu (což je pro nás podstatné) vzrostla o více než 25 %, pak akcie ČEZu za poslední rok klesly o cca 50 korun, tj. cca o 10 % (bez dividendy).

Určitou, a to podstatnou část viny, na tom nese slabý management, resp. způsob, jakým podává výsledky společnosti. Zde není cítit žádný zájem na tom, aby akcie ČEZu rostly, to samé bohužel, a pro mě až překvapivě, platí pro hlavního akcionáře, tedy Ministerstvo financí ČR. K tomu zmáknuté strašení výstavbou jaderných bloků a máme to, kde jsme. Nebudu znovu rozebírat argumenty, proč bychom se neměly prozatím obávat výstavby jádra, to tu bylo probráno tisíckrát, možná i vícekrát, ale zřejmě do doby, dokud toto nepochopí nebo nebudou chtít pochopit analytici velkých investičních bank a firem, změny flow na akciích ČEZu se nedočkáme. Možná tomu pomohou blížící se výsledky za druhý kvartál, ale divil bych se. Pomohl by však jasný výhled hospodaření, ukázání cen, za které ČEZ prodává na další roky a jasná de-

klarace managementu, že nepodepíše nic, co by poškodilo jakkoliv akcionáře společnosti. Kdy se toho dočkáme, nevím. Pro mě však ČEZ zůstává hlavním pilířem portfolia, fundament narůstá, cena zatím zůstává. Zatím.

DALŠÍ DĚNÍ NA DOMÁCÍM TRHU

Na domácím trhu překvapila minulý týden i Moneta. Něco jsem dokupoval, v závěru týdne silnější kupec posunul cenu na dohled 80 korun – zřejmě lákadlo silné dividendy v období zoufalých úrokových sazeb přilákalo kupce do cukrárny pro výběrový dortík, jak říká jeden investor, kterého znám. Naopak CETV sestoupilo ze svých maxim okolo 100 Kč, když nadále čekáme na nějakou zásadnější informaci ohledně prodeje aktiv, ať již části, či celé company – blíží se nám zveřejnění výsledků za druhý kvartál, ty by měly být příznivé.

Avast si v posledních dnech také došel pro maximální hodnoty, zřejmě snaha o akvizici Symantecu ze strany Broadcomu vynesla na výsluní i Avast.

TAKŽE CO DÁL?

Ceny akcií poměrně nahoře, support ale akciové trhy dostávají od centrálních bank a ty bývají silnější a proti nim se nebojuje – centrální banky jsou v dlouhém období vítězi. Takže FED zřejmě sníží sazby, o kolik, nebudu spekulovat. Zpráva je to očekávaná, trhy mohou trochu zkorrigovat, přece jen řada lidí kupovala níže, ale žádný Armagedon nás nečeká. Na trh se vrátí opět kupci, protože nemají co jiného kupovat.

Nevím, jestli to tak bude, prostě musíme sledovat, co se bude dít, dávat pozor na situaci okolo Íránu (ta se mi fakt nelíbí a mám z toho strach) a operativně se přizpůsobit. Trochu jsem v poslední době snížil podíl cashe v portfoliích, ale část mám stále připravenou na dokoupení, když přijde pokles. Hezké prázdniny!

Michal Semotan
Portfolio manažer
J&T Investiční
společnost

Unikátní mince na Aurea Numismatika a Macho & Chlapovič

Vzácné historické mince jsou již od doby renesance vyhledávané jak pro svoji krásu a historickou hodnotu, tak pro svoji hodnotu investiční. Lze říci, že vzácná mince, po které je zároveň i vysoká poptávka, může kupujícímu přinést kromě umělecko-historického potěšení také zajímavý výnos. Nicméně stejně jako v případě jiných investičních instrumentů, i zde je nutné být opatrný, nakupovat s rozmyslem a odborným zázemím. J&T Banka svým klientům v oblasti investiční numismatiky ráda poskytne odbornou konzultaci.

Jarní aukční sezona přinesla sběratelům a investorům v České republice řadu jedinečných a mimořádných příležitostí. Aukční síň Aurea Numismatika na své květnové aukci dražila mimo jiné extrémně vzácný dvoudukát Ferdinanda I. (1521–1564) z roku 1560. Jedná se o jedinou dvoudukátovou ražbu tohoto panovníka, která byla navíc realizována v Čechách, v Jáchymově. Zároveň jde o nejstarší český násobek dukátu a první zlatou ražbu jáchymovské mincovny (v Jáchymově se díky stříbrným dolům razily velké objemy stříbrné produkce, avšak zlato se zderazilo zcela výjimečně, a to i v pozdějších dobách). Literatura uvádí pouze tři známé kusy, všechny v muzejních sbírkách (Národní muzeum v Praze, Kunsthistorisches Museum

ve Vídni a Musei Vaticani v Římě). Dražený kus je jediným známým exemplářem mimo muzejní svět a díky mimořádné raritnosti dosáhl kladívkové ceny 4 650 000 Kč. Ferdinand I. je v evropských dějinách znám jako tvrdý, ale velmi schopný a efektivní panovník. Ještě než dosáhl dvaceti let, dostal na starost značně obtížný úkol konsolidovat a upevnit habsburskou moc v rakouských zemích. V této roli se ukázal jako obratný diplomat a vladař. Později se stal klíčovým tvůrcem a architektem habsburské monarchie. Českým králem byl zvolen v roce 1526, císařem pak v roce 1556. Na svoji dobu byl mimořádně vzdělaný, a to i v ekonomických záležitostech, což nebylo obvyklé; byl ovlivněn věhlasným renesančním učencem Erasmem Ro-

terdamským, se kterým byl v kontaktu. Byl také velkým milovníkem umění, sběratelem mincí a lovcem.

Krásné historické ražby s investičním potenciálem jsou však k dispozici i za podstatně nižší částky – například vzácný ročník dukátu legendárního císaře Rudolfa II. z roku 1581 byl vydražen za 160 000 Kč. Starší české dějiny byly zastoupeny například velmi vzácným dukátem Václava IV. (vládl 1378–1419), syna Karla IV. Dukát je bez letopočtu, zobrazuje svatého Václava a českého lva a byl vydražen za 850 000 Kč.

Aukční síň Macho & Chlapovič uspořádala v květnu již třetí aukci ucelených sbírkových souborů z majetku podnikatele Ing. Jaroslava Ko-

SBĚRATELSKÁ AKTIVA (%)

Pro mezinárodní srovnání byla za svět využita data z průzkumu Knight Frank 2017.

Známky, mince a sbírky

Zlatá medaile Ferdinanda V. na korunovací na českého krále v Praze 7. září 1836.

Extrémně vzácný dvoudukát Ferdinanda I. (1521–1564) z roku 1560. Jedná se o jedinou dvoudukátovou ražbu tohoto panovníka, která byla navíc realizována v Čechách, v Jáchymově.

koluse, majitele prodejen parfémů a kosmetiky FAnn, který je zároveň vášnivým numismatikem. Po předchozích aukcích mincí a medailí Československa a Františka Josefa I. následovala nyní aukce mincí a medailí habsburských panovníků Leopolda II., Františka II. a Ferdinanda V. Sbírký Jaroslava Kokoluse nemají svým rozsahem a jedinečností téměř žádné srovnání v historii. Vynikající prodejní výsledky u obou aukcí jednoznačně potvrdily, že kvalitní sbírkový materiál přitahuje pozornost jak sběratelů, tak investorů, kteří považují numismatický trh za vysoce likvidní a perspektivní.

Nejvýše draženou položkou byla zlatá medaile Ferdinanda V. na korunovací na českého krále v Praze 7. září 1836. Medaile byla ražena v hmotnosti 30 dukátů, tedy 104,48 gramů zlata, existuje pouze v jediném známém provedení a vydraži-

la se za 8 178 000 Kč. Ferdinand V., v české tradici znám jako Dobrotivý, byl posledním korunovaným českým králem. Vládl i přes zdravotní indispozice jako císař rakouský 13 let až do revolučního roku 1848. Abdikací předal rakouskou korunu proslulému Františku Josefovi I. a díky náklonnosti k Čechám strávil zbytek života na odpočinku na Pražském hradě.

Aukce obsahovala celou řadu raritních ražeb, za všechny proto uvedme čtyřdukát Leopolda II. z roku 1790, který byl ražen ve vídeňské mincovně a je znám pouze ve čtyřech exemplářích; vydražen byl za 1 073 000 Kč. Leopold II. je poměrně méně známým panovníkem, přestože se jednalo o syna Marie Terezie a bratra císaře-reformátora Josefa II. Byl reformně naladěný stejně jako jeho bratr, ale jako panovník měl podstatně racionálnější a diplo-

matičtější styl, kterým dokázal nalézat kompromisní řešení. Náhlý skon v roce 1792 však jeho slibnou vládu zkrátil na pouhé dva roky.

Aukční síň Macho & Chlapovič uspořádala kromě výše uvedené i obecnou aukci, která nabídla skvělé příležitosti také milovníkům starších českých mincí. K dispozici byl pěkně ražený dukát Karla IV. s císařskou korunou; dukát pochází z významné západoevropské sbírky a byl vydražen za 766 000 Kč. Na aukci byli zastoupeni i slavní Rožmberkové, konkrétně Vilém z Rožmberka (1535–1592) dukátem z roku 1590 (vydražen za 332 000 Kč) a jeho mladší bratr Petr Vok (1539–1611) dukátem z roku 1594 (finální cena 255 000 Kč). Tyto poslední zlaté rožmberské ražby jsou poměrně vzácné a na středoevropském trhu vyhledávané jako krásné numismatické památky na jeden z nejmocnějších

Vzácné historické mince jsou dlouhodobě zajímavým doplňkem investičních portfolií.

Numismatický trh urazil od doby renesance dlouhou cestu a stále se stabilně vyvíjí bez zásadních zvrátů a propadů. Jak nadále ukazují výsledky aktuálních aukcí, historické mince související s českými zeměmi jsou stále zajímavějším sběratelským a investičním oborem a díky svému zhodnocení mají své pevné místo mezi alternativními investicemi. Vhodně zvolená historická mince představuje nejen krásný předmět historické a kulturní hodnoty, ale také snadno přenosný investiční instrument s odpovídajícím výnosem a likviditou. V případě mincí českých se pak majitel může navíc těšit z vlastnictví vzácného kousku naší české historie a kulturního dědictví.

a nejbohatších českých rodů. Šlechtický rod Rožmberků držel od 13. do začátku 17. století nejvyšší místa v českém státě. Od 14. století byli Rožmberkové v jižních Čechách fakticky samostatnými vládci na knížecí úrovni a rožmberské panství na jihu Čech bylo největším panstvím na území státu. Nesmírné zadlužení donutilo Petra Voka prodat na konci 16. století zhruba dvě třetiny dominia, ale i přesto zůstal třetím nejbohatším velmožem v zemi. Rožmberkové mince a medaile využívali k politické propagaci, k oslavě rodu a svého postavení, kterým se rovnali a v mnoha případech i předčili říšská knížata. ■

Jaroslav Němec
Privátní bankéř
J&T Banky

Toužíte po Kinterovi či Koťátkové? V září budete mít unikátní příležitost k nákupu

Milena Dopitová odprezentuje
Měkké dovednosti.

Malbu na akci zastoupí
například Pavla Sceranková.

Aktuální novinky od největších hvězd současného českého umění na jednom místě a dostupné pro každého. To nabídne zářijová akce J&T Banka Art Index Pop-Up. A jak název napovídá, v nabídce budou díla od umělců, kteří jsou v první stovce letošního vydání žebříčku Art Index.

„Art Index Pop-Up má za cíl představit současné umění a umělce, kteří jsou mnohdy známější v zahraničí než u nás. Má napomoci dostat umění do českých domácností, protože mnoho lidí má pocit, že umění je pro běžného smrtelníka cenově či jinak nedostupné. Vzniká tedy jakýsi veletrh či přehlídka toho, co se dá na trhu koupit. Akce je tedy pro všechny – ať už pravidelné investory do umění, nebo jen milovníky galerií a výstav, ale i pro lidi, kterých se umění moc nedotklo a chtějí pouze začít ochutnávat,“ představuje akci Anna Pulkertová, odbornice na umění z J&T Banky.

J&T Banka Art Index Pop-Up se uskuteční v prestižních prostorách Domu U Zlatého hroznu na Malostranském náměstí. Začne 5. září podobně jako vyhlášené světové veletrhy s uměním First Choice Night a bude pokračovat

dalších šest dní. „Vstup bude zdarma. Návštěvník si tam osahá, co současné umění je a jak se k němu může dostat. Seznámí se s umělci i galeristy a co se mu bude líbit, si pořídí nebo si domluví soukromou návštěvu ateliéru,“ přibližuje charakter akce mluvčí banky Monika Veselá.

STOVKA DĚL

Na J&T Banka Art Index Pop-Up budou k vidění a zakoupení novinky od takových jmen, jako jsou čerstvá držitelka prvního místa v Art Indexu Eva Koťátková, Krištof Kintera, o jehož díla je na aukcích stále větší zájem, či Anna Hulačová, která patří k nejrychleji rostoucím hvězdám současného českého nebe.

„Celkem bychom chtěli uvést díla od 36 autorů. Nejspíš půjde o dvě až

tři díla od každého, k vidění by tak měla být zhruba stovka artefaktů. Co se týče jednotlivých forem, samozřejmě by mělo jít o průřez současnými trendy, tedy vedle malby a soch, ale i o videoart a koncept,“ dodává Pulkertová, která je zároveň kurátorkou celé výstavy.

Důležitým kritériem pak je snaha vybírat díla vhodná do domácností a domácích sbírek, ne velké formáty a nestandardní formy, vhodné pro galerie a výstavní prostory, připomíná mluvčí banky Veselá.

BANKY A UMĚNÍ? VE SVĚTĚ STANDARD

Kromě úvodního večerního eventů, který je na pozvánky, bude celá akce otevřená veřejnosti. A to zcela zdarma. Umělecká díla budou rozmístě-

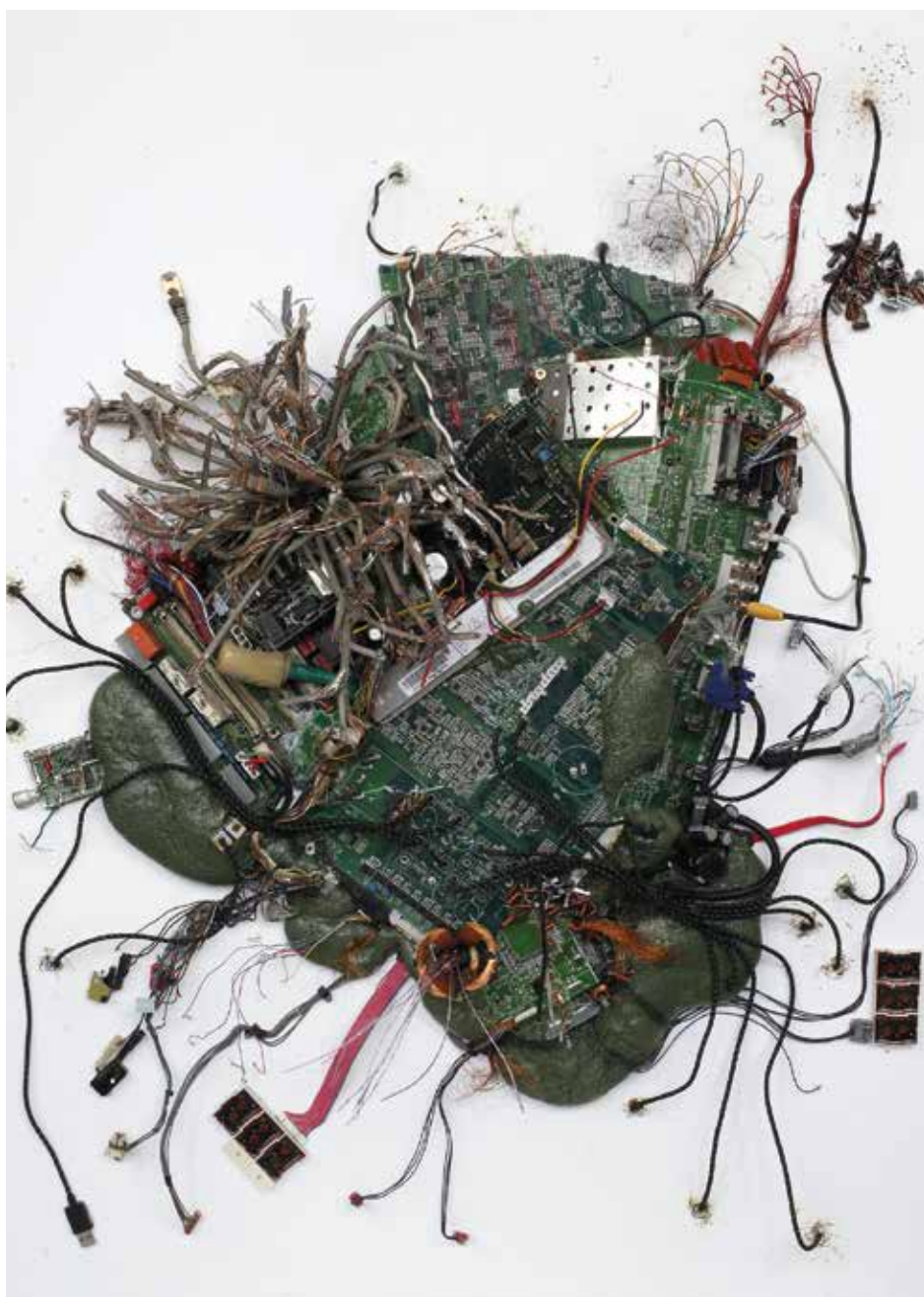
na celkem ve čtyřech patrech krásné budovy s kapacitou kolem 300 lidí. Vedle odborníků a zájemců o nákup umění se tu na žhavé novinky bude moci podívat doslova kdokoli včetně náhodných kolemjdoucích z ulice. „Samozřejmě chystáme nejrůznější komentované prohlídky, workshopy, besedy a další akce. Všechno budeme postupně zveřejňovat na informačním webu www.artindexpopup.cz,“ láká případné zájemce Pulkertová z J&T Banky.

Propojení investičních bank a akcí podobného typu je v Evropě poměrně běžné. UBS spolupracuje s veletrhem Art Basel, Deutsche Bank zase s Frieze.

„V oblasti kultury a umění se pohybujeme dlouho. Vedle módních ikon a uměleckých hvězd, které jsme při-

**J&T Banka Art
Index Pop-Up**
6–11/9/2019

 Dům U Zlatého hroznu
na Malostranském náměstí
Vstup zdarma
Které galerie
se akce zúčastní:

 Lucie Drdova Gallery
Filip Polansky
Nevan Contempo
hunt kastner
SVIT
Galerie Zdeněk Sklenář
Galerie Havelka
Zahorian & Van Espen

 Vybraná díla představí také
Křištof Kintera (Postnaturalia 2018).

vezli do Česka a snažili se tak vrýt Českou republiku do kulturní mapy světa, jsme partnery významných českých uměleckých institucí a součástí. Jde nám o to, podpořit současné umělce a propojit veřejnost s uměním, tak jak je běžné na Západě. Vzdělanost národa se odráží na celkové životní situaci,“ připomíná Monika Veselá.

J&T Banka Art Index Pop-Up svým charakterem připomíná umělecký veletrh, který jinak Česku chybí. „Tuto akci bych nepřiřadila k veletrhu. Ale ano, v obecné rovině v České republice postrádám kvalitní veletrh se současným uměním. Na druhou stranu si nemyslím, že naše institucionální a tržní prostředí v této oblasti je dostatečně na výši, aby podobná událost byla konkurenceschopná,“ vysvětluje Lucie Drdo-

vá, jejíž galerie se akce zúčastní a jež je zároveň spoluautorkou původního konceptu žebříčku Art Index.

Akce představí a nabídne případným zájemcům výběr toho nejlepšího, co v současném českém umění aktuálně vzniká.

„Veletrhů je už dnes v Evropě hodně a opravdu nevím, co by šlo vymyslet, aby se Praha zviditelnila a odlišila vedle Berlína a Vídně, přičemž to ani nejsou ty nejprestižnější veletrhy,“ doplňuje šéfredaktor serveru Artplus Jan Skřivánek. „Jiná věc je, že samotný model veletrhů do budoucna bude muset doznat změn,

protože máloco je tak neekologické jako stěhovat umění a sběratele tam a zpátky po světě jen kvůli týden tr-

vající výstavě,“ dodává další z tvůrců Art Indexu.

INVESTICE DO UMĚNÍ JSOU NA VZESTUPU

To však neznamená, že by se investicím do současného umění v Česku nedařilo. Právě naopak. „Sběratele

a investoři na českých aukcích během prvních šesti měsíců utratili více než 730 milionů korun, což je dosud nejlepší výsledek za jedno pololetí,“ spočítal Jan Skřivánek, který v ročence Artplus každoročně mapuje český trh s uměním. „Na aukcích pozorujeme, že roste zájem o poválečné umění, přičemž se to netýká jen generace umělců, kteří na scénu vstoupili v padesátých a šedesátých letech, ale začíná to platit i pro umění sedmdesátých a počátku osmdesátých let,“ dodává.

A zájem o české tvůrce se probouzí i za českými hranicemi. Podle Lucie Drdové je dlouhodobě vyhledávána zahraničními institucemi a sběrateli řada tuzemských jmen v čele s Evou Koťátkovou, Jiřím Kovandou, Kateřinou Šedou či Jánem Mančuškou. ■

Art Index – manuál pro spleť svět současného umění

Již šestým rokem mají sběratelé tuzemského umění skvělou pomůcku – J&T Banka Art Index. Jedná se o stomístný seznam českých a slovenských umělců narozených po roce 1950, který zohledňuje jejich výstavní činnost vždy za uplynulých 10 let.

„J&T Banka Art Index byl vytvořen s myšlenkou představit potenciálním sběratelům a investorům, kteří zvažují nákup současného umění, známá i méně známá jména umělců, kteří v sobě mohou skrývat velký potenciál. Poválečné výtvarné umění se objevuje na aukčních seznamech stále častěji a částky, za něž se díla nakonec vydraží, začínají dosahovat zajímavých výšek. Kdo měl před lety šťastnou ruku, zhodnotil svou investici už několikanásobně,“ vysvětloval v době prvního ročníku smysl Art Indexu ředitel J&T Banky Štěpán Ašer.

„Nyní již víme, že Art Index své prvotní poslání skutečně plní a je nástrojem, který aktivně využívá řada našich klientů,“ uvádí odbornice na investice do umění J&T Banky Anna Pulkertová.

REVOLUCE NA ČELE

Jak stále připomínají autoři žebříčku, měřit ani vážit umění nelze. Art Index tak má fungovat především jako vodítko pro milovníky umění či sběratele. Jedním z autorů metodiky je šéfredaktor serveru Artplus Jan Skřivánek. Podle něho index nehodnotí kvalitu ani prodeje jednotlivých děl. „Naopak hodnotí institucionální úspěšnost. Zjednodušeně řečeno, jak moc a kde jednotliví umělci vystavují. Nejlépe bodované jsou výstavy v prestižních zahraničních institucích a opravdu platí, že autoři na horních příčkách indexu jsou

mezinárodně nejúspěšnější,“ popisuje Skřivánek. Právě kvůli tomu došlo letos ke změně na první příčce. Od prvního ročníku Art Indexu vládl Jiří Kovanda, letos jej ale nahradila jeho žačka Eva Kořátková. „Eva Kořátková je dnes bezkonkurenčně mezinárodně nejúspěšnějším českým umělcem. Loni třeba měla velkou samostatnou výstavu v Miláně a menší výstavu (s ještě jednou autorkou) v Metropolitním muzeu v New Yorku. Že Jiřího Kovandu na první příčce vystřídá, jsem osobně čekal už loni,“ vysvětluje Skřivánek.

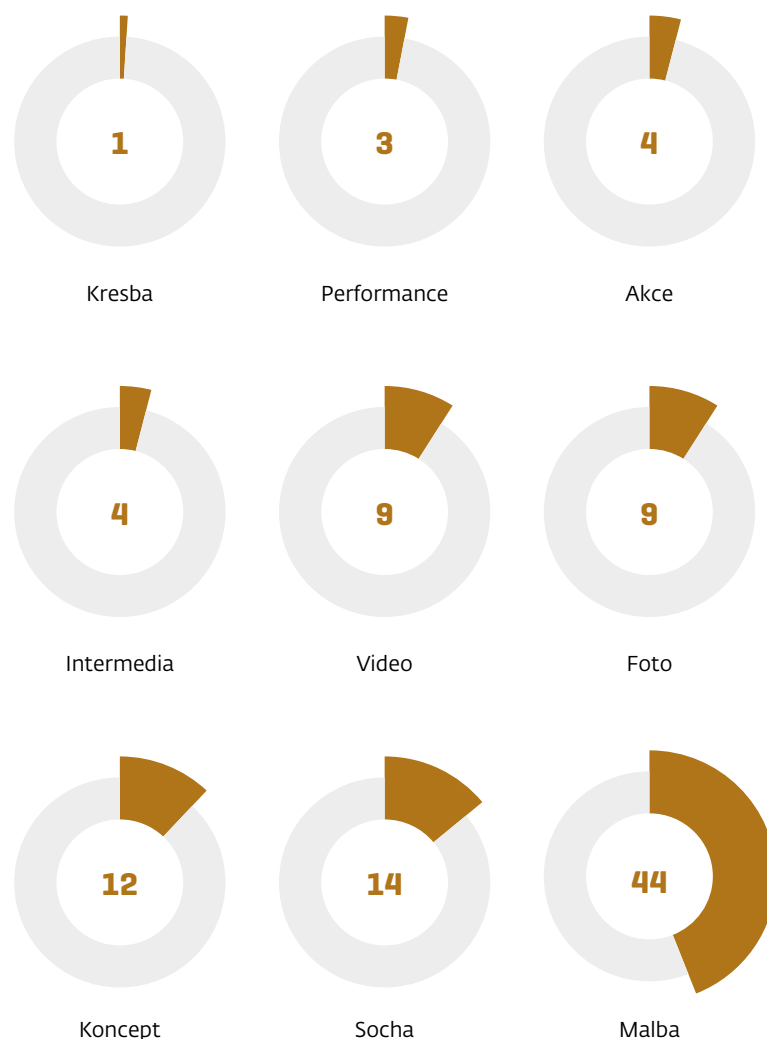
Jedním z příkladů, že je třeba žebříček vnímat nedogmaticky, je talentovaná Anna Hulačová. Ta v posledních letech zaznamenává ohromný nástup na scénu, ale kvůli metodice se to v žebříčku projevilo až letos, kdy poskočila o neuvěřitelných 51 příček.

Ačkoli jsou ženské umělkyně na vzestupu a do uměleckých škol chodí především dívky, v indexu se jich zatím objevuje menšina. V aktuálním TOP 100 jich bylo pouhých dvacet.

2000 UMĚLCŮ

Pro účely letošního J&T Banka Art Indexu bylo bodováno kolem 800 výstav doma i v zahraničí, kterých se zúčastnilo více než tisíc umělců. Počet aktivních umělců narozených po roce 1950 je však ještě výrazně vyšší. Propojením s databází ART+, která eviduje aukční pro-

UMĚLECKÉ TECHNIKY V TOP 100 J&T Banka Art Index 2019

Upozornění / Informace a propagační sdělení uvedená v J&T NOVINÁCH nejsou analýzami investičních příležitostí ani investičními doporučeními, nejsou ani veřejnou nabídkou na koupi či úpis investičních nástrojů ve smyslu zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, stejně tak nepředstavují nabídku k nákupu či prodeji investičních nástrojů. Výkonnost v minulosti ani očekávaná výkonnost v budoucnosti nejsou spolehlivým ukazatelem skutečné budoucí výkonnosti. Očekávaná budoucí výkonnost je založena na předpokladech, které nemusí nastat. Investoři jsou povinni se o výhodnosti investic do jakýchkoli investičních nástrojů rozhodovat samostatně, a to na základě náležitého zvážení ceny, případného nebezpečí a rizik, jejich vlastní investiční strategie a finanční situace. S investováním je spojeno riziko kolísání aktuální hodnoty investované částky a výnosů z ní a není tak zaručena návratnost částky původně investované. Pro kalkulaci čistého výnosu musí investor zohlednit poplatky placené dle platného ceníku. Zdanění závisí na osobních poměrech investora a může se měnit. Na www.jtbank.cz jsou zveřejněny dokumenty podrobně popisující charakter, výhody a rizika související s produkty (prospekt, statut, klíčové informace pro investory,...) a informace o pobídkách ve vztahu k poskytování investičních služeb Bankou.

Vydává J&T Banka, a. s. / editor: Monika Veselá / kontakt: jtnoviny@jtbank.cz / www.jtbank.cz

deje, se celkový počet sledovaných umělců rozšířil na víc než dva tisíce. Pokud budeme předpokládat, že nejstarší autoři na výtvarnou scénu vstoupili v 70. letech, znamená to, že každou dekádu reprezentuje víc než 400 jmen. Zveřejňovaná stovka tak představuje ani ne pět procent autorů, kteří jsou na současné výtvarné scéně nejviditelnější.

Za uplynulý rok byl „nejviditelnějším“ autorem Jiří Černický, tedy alespoň z pohledu tuzemských výstav,

za něž si připsal největší bodový přírůstek ze všech. Naopak v zahraničí to byla již zmíněná Eva Kotátková.

Prodeje na aukcích i mimo ně se do hodnocení a pozici v žebříčku nezapočítávají. Jan Skřivánek a jím vedený server Artplus to však sledují. Nejprodávanějším autorem za uplynulých 10 let byl Jan Merta. Celková částka za jeho dílo se vyšplhala ke 21,2 milionu korun. Následují Jaroslav Róna (12,35 milionu) a Krištof Kintera (8,8 milionu). ■

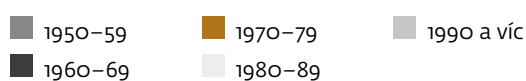
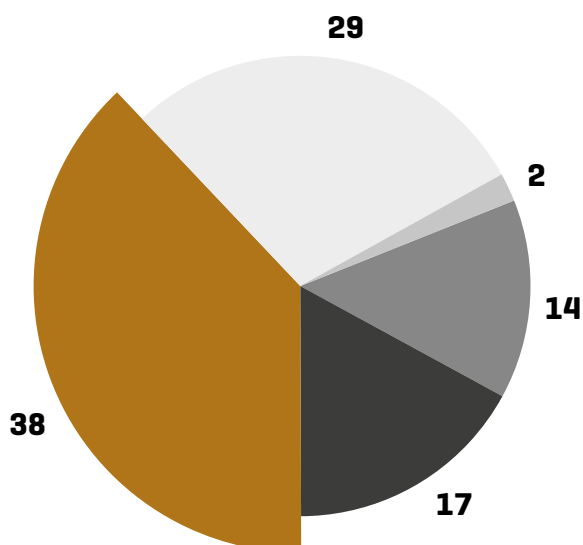
ZASTOUPENÍ MUŽŮ A ŽEN Z TOP 100

J&T Banka Art Index 2019

DEKÁDA NAROZENÍ UMĚLCŮ Z TOP 100

J&T Banka Art Index 2019

Letošní nováčci v Indexu

Tomáš Ruller (1957)

69.–70. / aktuální pozice v Art Indexu

Absolvent ateliéru sochařství na Akademii výtvarných umění Praha vytváří multimediální performance, instalace, videa, architektonické realizace a divadelní výpravy. První část umělecké dráhy prožil za komunistického režimu, kdy se často dostával do konfliktu s vládní mocí a musel realizovat své projekty v neoficiálním prostředí. Od vystudovaného sochařství se vzdálil a začal se věnovat spíše akcím či experimentům s vlastním tělem. Jeho důležitými tématy jsou čas, trvání.

Aleksandra Vajd (1971)

78. / aktuální pozice v Art Indexu

V žebříčku tato původem slovinská umělkyně de facto není nováčkem, protože se tu již tradičně objevuje ve dvojici s Hynkem Altem (momentálně na 43. příčce). Její hlavní doménou jsou fotografie a koncept. K umění se nedostala úplně přímou cestou. V roce 1997 absolvovala studia Veterinární medicíny na Univerzitě v Lublani. Až v roce 2001 dokončila studium na katedře fotografie FAMU v Praze. Poté studovala v New Yorku v rámci stipendia Fulbrightovy nadace.

Barbora Kleinhamplová (1984)

89. / aktuální pozice v Art Indexu

Vítězka Ceny Jindřicha Chaloupeckého z roku 2015 pochází z Liberce. Věnuje se všem možným formám uměleckého vyjádření, především videu, instalacím, konceptu a performanci. Digitální video jí také vyneslo prestižní cenu pro mladé umělce. Mezinárodní porotu tehdy oslovila instalací, která spojila digitalizované rotující vnitřnosti člověka a jógu smíchu. „Prezentuji vlastně virtuální tělo rozložené na LCD obrazovkách,“ uvedla tehdy umělkyně. „Následuje projekce terapie,“ doplnila druhou část prezentace, která vychází z lekce jógy smíchu. Její projekt sleduje současné společenské mechanismy z perspektivy lidských emocí.

Lukáš Hofmann (Saliva) (1993)

93. / aktuální pozice v Art Indexu

Stále ještě studuje na Akademii výtvarných umění v Praze (Ateliér intermediální tvorby III / škola Tomáše Vaňka). Absolvoval stáže na VŠUP a v Berlíně. Účastnil se rezidenčního pobytu na Nisyru organizovaného platformou Are. Působí pod přezdívkou Saliva a vyjadřuje se především prostřednictvím performance. Pro své akce vytváří kurátorované komunity aktérů a prostředí, uvnitř nichž navozuje soustředěnou atmosféru a rovnostářskou dynamiku. Snaží se tak tematizovat ryze současné pocity, jako jsou otupělost, zklamání i naděje.

Petr Lysáček (1961)

94. / aktuální pozice v Art Indexu

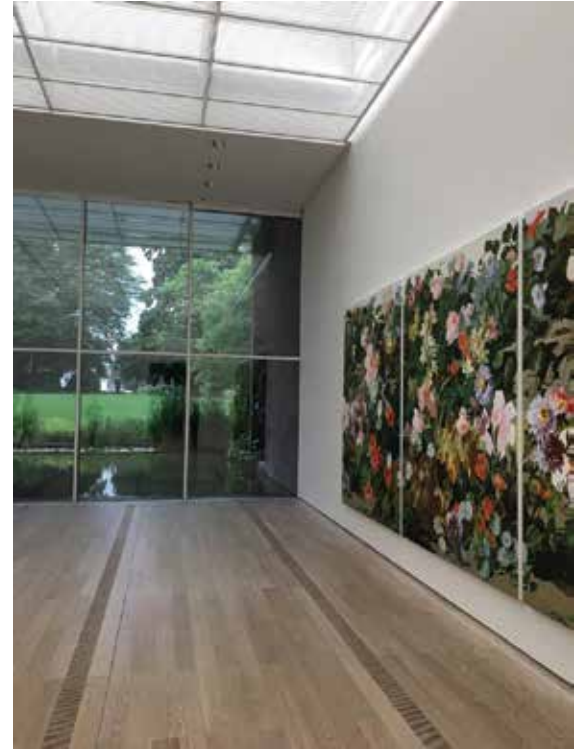
Patří mezi významné české umělce, kteří na výtvarnou scénu vstoupili v devadesátých letech. Vyjadřuje se prostřednictvím celé řady médií od malby přes fotografii a video po instalace a performance. Je mistrem ve zpracovávání nalezených či různě získaných předmětů. Ty recykluje a někdy dotváří vlastními zásahy tak, že vznikají nové souvislosti. Jeho dílo je zastoupeno v řadě tuzemských i zahraničních sbírek.

Sběratelé (nejen) na nejslavnějším uměleckém veletrhu Art Basel

Proč sbírat umění? Protože si chcete zpestřit interiér své domácnosti? Protože se vám umění líbí? Nebo vás baví objevovat nové kousky a doplňovat chybějící místa ve sbírce? Jednoduše vás baví sbírání? Či umění vnímáte jako zajímavou alternativní investici?

Na veletrhu Art Basel zdobila stánek slavné newyorské galerie Paula Cooper Gallery i tato trojice uměleckých děl vzniklá ze spolupráce Claese Oldenburga a Coosje van Bruggenové.

Zajímavě architektonicky pojatý dům patřící Fondation Beyeler na kraji Basileje prezentuje nejenom díla ze sbírky, ale nabízí návštěvníkům i poutavé krátkodobé výstavy. Aktuálně je zde k vidění například tvorba známého současného umělce Rudolfa Stingela.

„Sbírání umění je vášně,“ vypráví mi jeden ze sběratelů, se kterým se procházím po nejslavnějším uměleckém veletrhu Art Basel. „Pro sběratelství je příznačný fenomén jistě nenasytnosti. Ten, kdo kupuje umění, začíná zpravidla se skromnými a rozumnými cíli, například plánuje pořídit si jen tolik uměleckých děl, aby si jimi vyzdobil domov, koupit jen pár věcí a neutratit za ně příliš mnoho peněz, nebo nekupovat nic, co by působilo provokativně či bylo vnímáno jako kontroverzní. Pokud ho ale zasáhne ten obtížně postižitelný náboj, který v sobě smysluplné umění má, pokud pozná, jaké intelektuální a emocionální obohacení mu může přinést, a pokud v sobě zároveň má hluboce zakořeněnou touhu vlastnit věci a demonstrovat jejich prostřednictvím vlastní vkus, pak se z člověka, který kupuje umění, může zrodit vášnivý sběratel. Jestliže k tomu dojde, jsou původní skromné cíle zapomenuty a nahrazeny metami mnohem ambicióznějšími,“ popisují zrození sběratele

v knize Sbírání umění: vášně, investice a mnohem víc sběratelé Thea a Ethan Wagnerovi.

Od roku 1970 se jednou ročně malé švýcarské městečko Basilej na hranici s Francií a Německem promění v místo, kde se setkávají milovníci a sběratelé umění z celého světa s hlavními aktéry globálního uměleckého trhu. Na malém basilejské leštišti svými soukromými tryskáči přistávají úspěšní businessmani, šejkové či celebrity. Civilními lety se k nim přidávají zástupci známých světových galerií a muzeí, sběratelé, kurátoři, investoři a novináři. Téměř tři sta nejdůležitějších komerčních galerií zde má za nemalé peníze možnost ukázat to nejlepší, co hledáčům uměleckých skvostů mohou nabídnout.

A daří se jim. Oběma stranám. Galeriím prodávat a sběratelům doplňovat si své sbírky. Není tedy divu, že veletrhy umění hrají s obratem 16,5 miliar-

dy amerických dolarů vedle aukčních síní na trhu s uměním důležitou roli. „Rok 2019 na Art Baselu byl náš doposud nejúspěšnější rok s téměř 40 prodanými díly jen na konci prvního dne,“ okomentoval letošní ročník Iwan Wirth, zakladatel a prezident jedné z nejslavnějších komerčních galerií světa Hauser & Wirth, která působí v Curychu, Londýně, Somersetu, Los Angeles, New Yorku, Hongkongu a ve Svatém Mořici. Podobně veletrh shrnula Vanessa Carlos, spoluzakladatelka londýnské galerie Carlos/Ishikawa. „Vyprodali jsme celý náš stánek během prvního dne a bylo velmi vzrušující setkat se s tolika kurátory a sběrateli. Veletrh byl ještě daleko lepší, než jsme doufali.“

A proč čím dál tím více lidí propadá kouzlu sbírání umění? Jaké jsou jejich důvody? Jedním z důležitých prvků je podpora umění jako takového – umělečtí sběratelé jsou si často vědomi toho, jakou hodnotu má umění pro společnost, uvědo-

muji si, že umění otvírá nové obzory, upozorňuje na problémy světa, vytrhuje z každodennosti a pomáhá tak vnímavým divákům přemýšlet nad věcmi z různých perspektiv. Proto do něj investují. A podporují tak nejenom umění, ale i lepší budoucnost celé společnosti. Druhým důvodem, který sběratelé často uvádějí a pojí se s nimi od nepaměti, je touha stát se součástí komunity lidí, kteří se o umění zajímají, být součástí intelektuálních diskuzí na téma umění, stavu společnosti a kultury. Uchovat záznam historie je další motivací, proč vlastnit umělecká díla. Mnoho sběratelů si vybírá obrazy či sochy i podle toho, zda jim je blízká etapa, kdy autor těchto artefaktů žil, či prostředí, ze kterého umělec pocházel, nebo jeho život či motivy jeho tvorby. Někteří z nich si užívají především radost z hledání „pokladů“, další oceňují hlavně to, že jejich domácnosti získávají díky originálním dílům osobitost a jedinečnost. „Sběratelé chtějí žít se svým uměním a nechat ho prosakovat do duše svých domovů,“ popisují lidi s touto zálibou zástupci Park West Gallery. V neposlední řadě je pro mnohé sběratele silným motorem k utváření unikátních uměleckých sbírek i touha zanechat svým dětem a dalším rodinným generacím bohatství a majetek, který kromě toho, že má duši, má i potenciál růst na hodnotě.

Pro mnohé sběratele přijíždějící na Art Basel může být dobrým vzorem, jak poskládat svou sbírku a dále s ní pracovat, Fondation Beyeler, která každoročně svým stánkem plným děl od světových ikon moderního umění, otvírá vstup do veletržního mraveniště. Zakladatel Ernst a Hildy Beyelerovi byli obchodníci s uměním a vášniví sběratelé, kteří svou sbírku budovali od poloviny 20. století. Nejprve se zaměřovali především na německé umění a expresionisty. V jejich sbírce se tak objevila díla například od Käthe Kollwitzo-

vé nebo Edvarda Muncha, později, díky přátelství s mnoha světovými galeriemi, se jejich kolekce rozrostla do obrovských rozměrů a zahrnovala v sobě díla od velkého množství nejdůležitějších postav moderního umění. V roce 1982 tedy svůj umělecký poklad transformovali v nadaci a zpřístupnili jej tak světu. Ve spolupráci se světovým architektem Renzo Pianem, který se mimo jiné podílel například na vzniku slavného Centre Georges Pompidou v Paříži, postavili na kraji Basileje oázu plnou klidu a umění. Uprostřed krásné zahrady a polí plných vlčích máků stojí prosklený dům, který svou architekturou podtrhuje jednotlivá vystavená umělecká díla. Ať už jsou z původní sbírky či v rámci krátkodobých výstav.

Do konce veletrhu Art Basel ve Fondation Beyeler byla k vidění například výstava Picassových děl z jeho modrých a růžových období, ze kterých se návštěvníkům tajil dech. Ikonicky známé i ty méně nápadné obrazy z raných let tvorby tohoto velikána poutavě a zároveň naléhavě vyprávěly o genialitě svého tvůrce. A dávaly tak nahlédnout do období zrození jedné z největších uměleckých hvězd historie. Výstava v druhé polovině velké výstavní budovy pak prezentovala tvorbu velkého jména současného umění Rudolfa Stingela. Tento v Itálii narozený, ale v USA žijící umělec se v posledních letech stále více prosazuje na světové umělecké scéně a stává se miláčkem uměleckých sbírek po celé zeměkouli. Není divu. Jeho tvorba je velmi originální a různorodá. A věhlasu tohoto umělce také dopomáhá to, že je pod patronátem slavné Gagosian Gallery, která jej vozí i přímo na veletrh Art Basel.

Uchovat záznam historie je dle investorů jedním z důvodů, proč investovat do umění.

Nejinak tomu bylo i letos. Kromě Stingela byl na veletrhu mezi sběrateli zájem kromě tradičních děl z období moderny i o současné umělce, jako je například tolik diskutovaný Jeff Koons. Často byl mezi nabízenými díly vidět i korejsko-německý fotograf žijící v New Yorku Heji Shin. Mně osobně u stánku slavné Paula Cooper Gallery zaujala nabízená díla vzniklá ze spolupráce Claese Oldenburga a Coosje van Bruggenové, ve výběru galerie PACE pak obraz Adolpha Gottlieba Burma Red či díla od Kim Gordonové vystavená galerií 303 Gallery New York. Za pozornost na hlavním veletrhu rozhodně stála i díla slovenské umělkyně Márie Bartuszové, kterou na veletrh přivezla londýnská Alison Jacques Gallery. Nejcennější díla této během svého života nedoceněné umělkyně pochází ze 60. a 70. let minulého století a aktuálně dosahují hodnoty až 500 000 liber. V příštím roce život a tvorbu této slovenské umělkyně připomene i retrospektivní výstava v Tate Modern, takže lze očekávat další zhodnocení jejích děl.

Do Basileje se ale nemusí vydávat jen sběratelé umění, kteří ve svých peněženkách nosí kreditky s miliony liber či dolarů, jež jsou rozhodnutí utratit za umění. Kromě Art Baselu se ve stejnou dobu koná po městě mnoho dalších menších veletrhů, které se specializují především na cenově dostupnější současné umění. Mezi nejznámějšími z nich je rozhodně LISTE. Letos se jej s velkým úspěchem zúčastnily dvě české galerie – hunt kastner a Polansky Gallery. Žižkovská galerie hunt kastner, kterou založily a vedou Kanadanka Camille Hunt a Američanka Katherine Kastner, přivezla na veletrh mladou českou umělkyni Kláru Hosnedlovou, jejíž vyšívané obrazy společně s oděvní instalací vzbudily u návštěvníků i recenzentů veletrhu velmi pozitivní odezvu. Rovněž Filipu Polanskému, jehož galerie se nacházejí v Praze i Brně, se podařilo hosty LISTE zaujmout prezentací děl slovenského umělce Jakuba Chomy a litevské umělecké dvojice Pakui Hardware.

Pokud vás svět sbírání umění láká, ale zatím jste se neodhodlali pořídit si nějaká umělecká díla či si nenašli umělce, jehož dílo by vás oslovovalo, neváhejte na nějaký z veletrhů umění vyrazit a navnímat atmosféru, kterou s sebou nesou, a poznat trendy, které aktuálně uměleckým světem vládnou. Nebojte se přitom dát do řeči s umělci či galeristy u stánku, nebojte se jich na cokoli zeptat, jsou za každou otázku či rozhovor vděční.

Pokud byste ale přece jenom raději začali s poznáváním světa umění v České republice, přijďte se podívat na dvě akce na konci léta, které vám poskytnou vodítko po světě současného umění a jeho sbírání. Od 30. srpna do 1. září se uskuteční projekt Friend of a Friend, kterého je J&T Banka generálním partnerem a jímž se Praha připojuje k Berlínu a Varšavě, kde každoročně probíhá výměna mezi místními a zahraničními galeriemi. I pražské galerie letos otevrou své brány galeriím z různých koutů Evropy, které tak budou mít prostor odprezentovat umělce, jež zastupují, i českým sběratelům a milovníkům umění. O týden později se zpřístupní i krásné renesančně-barokní prostory aktuálně prázdného Domu U Zlatého hroznu na Malostranském náměstí v rámci akce J&T Banka Art Index Pop-Up, kterou J&T Banka pořádá a jež nabídne české veřejnosti k vidění i ke koupi výběr z toho nejlepšího, co aktuálně v českém umění vzniká. Nenechte si tedy tyto akce ujít a vyberte si nové přírůstky či první díla do svých sbírek. Sběratelem se člověk stává, když má ve sbírce dva a více uměleckých kousků, které si pořídil. K tomu, stát se součástí této komunity, tedy nevede dlouhá cesta a třeba vám v ní některá z těchto akcí pomůže. Je to totiž cesta, která je plná barev, rozmanitosti, fantazie a inspirace. ■

Anna Pulkertová
Odbornice na umění
J&T Banka

Rentgenové snímky zvířat i postav od kosmopolitního fotografa Heji Shina lákaly sběratele na veletrzích Art Basel i LISTE.

Benátky / Bienále ▶

V italských Benátkách pokračuje 58. ročník prestižního bienále výtvarného umění. Českou republiku reprezentuje Stanislav Kolíbal. Ten pro letošní ročník připravil výstavu Bývalé nejisté tušené, která představuje jak jeho starší práce ze šedesátých a sedmdesátých let, tak i díla současná.

Londýn / Olafur Eliasson ▶ (Tate Modern)

Islandský kouzelník se světlem a barvou Olafur Eliasson se vrací do londýnské Tate Modern. Výstava In real life, která potrvá až do konce roku, do galerie přináší takové jevy, jako jsou duha nebo stíny. Kdo zná Eliassonovu tvorbu, dobře ví, že to bude stát za to.

Léto je tu. Galerie ani muzea na rozdíl od divadel nezavírají

V průběhu letních prázdnin jistě mnoho z vás vyrazí do ciziny. Pokud byste zatoužili zajít v cizině do muzea či galerie, zde vám nabízíme několik tipů, co se kde právě děje.

Bratislava / O Bauhause a malých dizajnéroch (Bibiana – Medzinárodný dom umenia pre deti, Bratislava, do 1. září)

Jednu z nejlepších možností, jak si připomenout letošní 100. výročí vzniku Bauhausu, nabízí Bibiana – Medzinárodný dom umenia pre deti v Bratislavě. Připravila program pro děti i dospělé, jimž zpřístupní tento stále vlivný umělecký a designový směr. Děti si budou moci zahrát divadlo v avantgardních kostýmech, navrhnout si dům, nebo dokonce automobil vlastních snů. Ideální prázdninový program!

◀ Dauhá / Katarské národní muzeum

Letošní novinkou světové kultury je Národní muzeum v katarském hlavním městě Dauhá, které zahájilo činnost letos v březnu. Úchvatnou budovu navrhl světoznámý architekt Jean Nouvel, což samo o sobě stojí za návštěvu, pokud se ocitnete v dějišti příštího mistrovství světa ve fotbale v roce 2022. V muzeu však najdete také jednu z největších sbírek moderního umění, ať už arabského, tak toho západního.

New York / ▶ Mika Rottenbergová (New Museum of Contemporary Art)

Mika Rottenbergová je umělkyně pocházející z Argentiny, ale vyrůstala v Izraeli. V jejím díle se mísí humor, surrealismus, absurdita a společenská kritika. Její zábavné videoinstalace tak často připomínají směs reality a snu. A o současném světě vypovídají mnohdy více než všechny televizní reportáže dohromady.

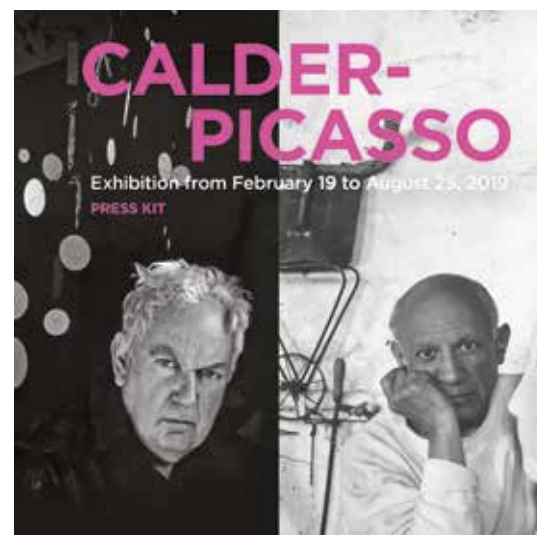

Paříž / Calder-Picasso ▶

(Musée national Picasso-Paris)

Pařížské Musée national Picasso připravilo výstavu věnující se dvěma výrazným osobnostem moderního umění 20. století: Pablu Picassovi a americkému sochaři Alexanderu Calderovi. Ten proslul svými mobilními sochami, které dodnes inspirují řadu umělců.

Praha / Friend of a Friend (vybrané pražské galerie, přelom srpna a září)

Přední české galerie současného umění se letos poprvé zapojí do mezinárodního projektu Friend of a Friend (FOAF). Ve vybraných pražských galeriích proběhnou výstavy významných českých a zahraničních umělců, které budou zahájeny v rámci tří denní události na přelomu srpna a září. Každá ze zúčastněných galerií si přizvala ke spolupráci jednu nebo více zahraničních galerií, které v daných městech aktuálně rezonují a které připraví pro pražské galerie jednotlivé výstavní projekty.

◀ Praha / 400 ASA: Fotografie (Veletržní palác, do 8. září)

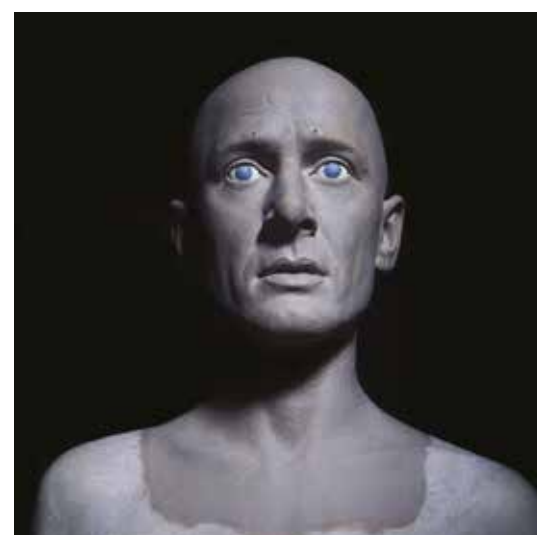
Sedm výrazných osobností české fotografie se spojilo a vytvořilo spolek 400 ASA. Alžběta Jungrová, Antonín Kratochvíl, Karel Cudlín, Jan Dobrovský, Tomki Němec, Jan Mihaliček a Martin Wágner jsou všichni silnými individualitami. Síly spojili proto, aby mohli nadále prosazovat to, co svými fotografiemi vždy chtěli: pravdu, realističnost, autenticitu. Výstava 400 ASA: Fotografie dokládá, že stěžejním zájmem sedmi renomovaných autorů dvou generací je člověk a lidské společenství, zvláště pak v těch projevech, jichž ubývá a jimž hrozí zapomnění.

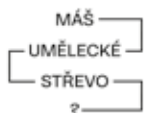
Berlín / Andreas Mühe ▶

(Hamburger Bahnhof –
Museum für Gegenwart)

Andreas Mühe (ročník 1979) patří k nejmladší generaci německých umělců, v jejichž tvorbě se ještě objevují stopy komunismu. Tématem Müheho fotografií je historická paměť a snaha zjistit, jak se na dnešních Němcích podepisují traumata minulého století. Zajímavostí je, že své fotografie vytváří postaru, tedy zcela analogovou cestou.

J&T Banka, a. s. je partnerem:

Odiskákáno, šerpy a kokardy rozdány

Světově známý italský stavitel Uliano Vezzani pět dnů připravoval parkury pro závody Světového pohár J&T BANKA CSI3*-W Olomouc. V hlavní soutěži se dařilo dvěma jeho krajanům, několikrát však zazněla i česká hymna.

Série parkurových závodů vyvrcholila v neděli 23. června. První nedělní soutěží mítinku J&T BANKA CSI3*-W Olomouc bylo finále Gold Tour do 145 centimetrů, jehož rozeskakování se účastnilo čtrnáct dvojic. Sebestou, klidnou, a přesto nejrychlejší jízdou předvedla na olomouckém kolbišti německá reprezentantka a dvojnásobná vítězka Grand Prix Olomouc Jörne Sprehe v sedle desetiletého hřebce Bankimoon. Další medailové pozice obsadili stříbrný Ital Antonio Alfonso s klisnou Dream van Generhese a bronzový Rakušan Dieter Köfler. Nejlepší z českých dvojic se po bezchybném rozeskakování stal Jan Štětina s Benitem S, patřilo jim skvělé čtvrté místo.

Vyvrcholením celého pětidenního mezinárodního mítinku se stala J&T BANKA Grand Prix Olomouc FEI World Cup s výškou překážek do 160 centimetrů, jíž se mezi čtyřiceti startujícími účastnilo i šest českých dvojic.

Italský stavitel parkuru Uliano Vezzani připravil v základním kole opravdu náročný kurz, skrz jeho nástrahy se do rozeskakování probojovalo pouhých šest jezdců, mezi nimi i Jakub Štěrba v sedle devítiletého hřebce Warness. Ten startoval v rozeskakování jako první, v němž jednou chyboval, a tak si odnesl s časem 40,08 také čtyři trestné body. Dekorovaný byl jako pátý nejlepší.

Vítězství v letošní Grand Prix Olomouc FEI World Cup vybojoval reprezentant Itálie Emanuele Camilli na desetiletém valachovi Jakko.

Další česká dvojice, která se zúčastnila slavnostního dekorování, dokončila základní kolo se čtyřmi trestnými body a byl jí Rudolf Doležal a Quattro Cento na sedmé příčce. O medailové pozice se podělily Itálie a Severní Makedonie. S bronzem se musel spokojit i přes nejrychlejší čas Luka Založník na koni Chablou, inkasoval navíc také smolnou chybu na poslední překážce. Stříbro získala bezchybná italská dvojice Clementina Grossi a Zquasimodo R. Vítězství v letošní Grand Prix Olomouc FEI World Cup vybojoval rovněž reprezentant Itálie Emanuele Camilli na desetiletém valachovi Jakko.

MEZI JUNIORY DOMINOVALY ČEŠKY

Krátce po skončení Velké ceny program pokračoval juniorskou Grand

Prix. Jediné dvojici z šestnácti přihlášených se podařilo dokončit základní kolo bezchybně, a tak se olomoucká aréna v této soutěži nedočkala rozeskakování. Prvenství patřilo české reprezentance Anně Helebrantové na koni Epo van de Achterhoek Z. Druhou příčku obsadila Sára Vingrálková s hřebcem Oscar des Fontaines a také bronz zůstal v České republice, připadl Marianě Michlíčkové na klisně Idee van de Achterhoek.

BRONZE TOUR ZAJELA NEJRYCHLEJI ŠALKOVÁ

Šestadvacet startovních dvojic se zúčastnilo finále Bronze Tour, poslední soutěže v rámci 6. ročníku závodů J&T BANKA CSI3*-W Olomouc. Polovina z nich pokračovala po bezchybném úvodu do druhé fáze. V té

zajela nejrychleji Tina Šalková s náskokem pouhých pět setin sekundy před druhou Marianou Michlíčkovou s koněm Cornet's Boy. Třetí příčku pak obsadila Katarina Brhlová a Illusion.

CENA MĚSTA OLOMOUCE PRO RUMUNA HERCKA

Už v sobotu proběhla Cena města Olomouce, kterou ovládl rumunský jezdec Andrea Herck. Celkem 14 ze 42 startujících v této soutěži zařazené do Diamond Tour překonalo základní parkur s výškou překážek 150 centimetrů bez penalizace a postoupilo tak do napínavého rozeskakování.

Byly mezi nimi i čtyři české dvojice. Rudolf Doležal s devítiletým holštýnským hřebcem Quattro Centem

sice dokončil čistě, ale jeho čas byl 39,58, což jej zařadilo na průběžné třetí místo za Polku Dalií Lehmanovou, jež dokončila také čistě, ovšem o půl sekundy rychleji.

Další českou nadějí byla sedmnáctiletá Sára Vingrálková na hřebci Kas-Sini DC. Čas měla excelentní – 33,25 sekundy by bývalo stačilo na druhé místo. Bohužel dvě chyby znamenaly v důsledku až jedenáctou příčku. Dvě chyby měla mimochodem i Nikola Bielíková s třináctiletým valachem Carthinjem. Andreas Brenner s desetiletou klisnou Clintanou W Z odsunul Rudolfa Doležala po precizní jízdě v čase 38,75 sekundy na čtvrtý řádek průběžné výsledkové listiny.

O ještě jeden stupínek níže pak klesl po výkonu rumunského jezdce An-

Dvojnásobná vítězka
Grand Prix Olomouc
Jörne Sprehe z Německa.

Anna Helebrantová
zvítězila v juniorské
Grand Prix na
koně Epo van de
Achterhoek.

Ital Emanuele Camilli
při své finálové jízdě
přes překážky s výškou
do 160 centimetrů.

Italský stavitel parkuru Uliano Vezzani připravil v základním kole soutěže s výškou překážek do 160 centimetrů opravdu náročný kurz, skrz jeho nástrahy se do rozeskakování probojovalo pouhých šest jezdců.

dree Hercka s devítiletým hřebcem Kalvarie van de Zelm. Ten se ujal pozice lídra díky času 34,85. Nic na tom k lítosti nezměnil ani poslední Čech na startovní listině rozeskakování – Ondřej Zvára v sedle dvanáctiletého hřebce Quimera M. Bohužel mu nevyšel nájezd do dvojkombinace a po zastavení Quimera se Zvára

rozhodl vzdát pokračování a pouze si skočit opravný skok. Skončil tak čtrnáctý. Posledním, kdo mohl připravit o vítězství Hercka, byl Ital Roberto Turchetto s holandskou klisnou Adare. Už už to vypadalo, že se mu to povede – čas 33,59 by mu k tomu stačil. Jenže chyba na posledním skoku jej odsunula až na sedmou pozici. ■

Světový pohár v číslech

276

POČET KONÍ PŘIHLÁŠENÝCH
DO SOUTĚŽE

24

POČET SOUTĚŽÍ

5 DNÍ

ZÁVODY PROBÍHALY
PO DOBU 5 DNÍ

€ 157 200

CELKOVÁ DOTACE SOUTĚŽE

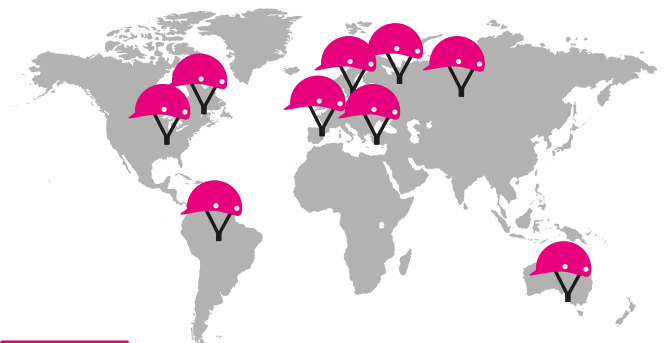

72

POČET
UDĚLENÝCH
TROFEJÍ

13

VEDLE JEZDCŮ Z OKOLNÍCH EVROPSKÝCH
STÁTŮ SE ZÚČASTNILI ZÁVODNÍCI Z NOVÉHO
ZÉLANDU ČI SEVERNÍ MAKEDONIE

100 000

POČET TELEVIZNÍCH DIVÁKŮ
SLEDUJÍCÍ PŘÍMÝ PŘENOS V NEDĚLI
PO POLEDNI V ČESKÉ TELEVIZI

10 000

CELKOVÝ POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ

3 tuny

SENA JAKO KRMENÍ NA DEN

900

BALÍKŮ SENA A SLÁMY

400

BALÍKŮ PILIN

14 000

LITRŮ VODY NA NAPÁJENÍ
SPOTŘEBOVALI KONĚ DENNĚ

S Magnusem na hory

Využijte své Magnus body při plánování dovolené. V nabídce najdete řadu kvalitních hotelů, užít si můžete wellness nebo degustaci v pivovaru a přidáme i tipy, kde zabavit děti. Léto je tady, tak si ho vychutnejte naplno!

Za perlou Krkonoš

Přijměte pozvání do největšího horského střediska nejenom v Krkonoších, ale v celé České republice. Špindlerův Mlýn leží v nadmořské výšce 575–1555 metrů na řece Labi, jen několik kilometrů od jejího pramene. Nabízí vám nepřebornou řadu možností pro sportování, adrenalinové zážitky či wellness i posezení v některé z mnoha hospůdek i luxusních restaurací.

Středisko připravilo i letos pro návštěvníky bohatý program. Třeba 2. srpna sem zavítá spanilá jízda amerických veteránů. Dorazit by měla ve 13.30, následovat bude doprovodný program. Jen o den později si můžete vaše ratolesti vyzkoušet závod na šlapacích buginách na upravené závodní trati v místním skiareálu nebo můžete vyrazit fandit (odvážlivci se i zapojit) na tradiční závod Krkonošská 50.

Tipy z nabídky Magnus

Amenity Resort Špindlerův Mlýn

Amenity Resort Špindlerův Mlýn nabízí ubytování v novém čtyřhvězdičkovém hotelu a moderních mezonetových apartmánech a apartmánech s terasou s krásným výhledem do okolní přírody. K dispozici je wellness, restaurace podávající lokální i mezinárodní speciality a dvě bowlingové dráhy.

Ubytování pro dvě osoby se snídaní na 1 noc ve dvoulůžkovém pokoji Standard Double Room v termínu do 31. 8. 2019 v hodnotě 2 475 Kč získáte se slevou 5%, a to za **9 405 bodů**.

Clarion Hotel Špindlerův Mlýn

Poznejte skvělý servis čtyřhvězdičkového hotelu, vysokou úroveň gastronomie a nadstandardní wellness služby pro ty nejnáročnější hosty v jedinečném prostředí Špindlerova Mlýna.

Rodinný pobytový balíček v termínu do 30. 9. 2019 na dvě noci pro 2 dospělé osoby + 2 děti do 14,9 let ve dvou dvoulůžkových pokojích typu Superior včetně snídaně v hodnotě 8 875 Kč můžete mít se slevou 20% již za **28 400 bodů**.

Výhodné nákupy s GOPASS

Využijte své Magnus body při nákupu jízdenky na lanovku, občerstvení na Medvědině nebo pořízení outdoorového oblečení. Vyberte si na <http://gopass.cz>, přihlaste se do svého GOPASS účtu (je nutná předchozí registrace) a následně zvolte při platbě možnost zaplatit Magnus body.

Ve stínu Ještědu

Hlavním symbolem Liberce i celého Libereckého kraje je zdálky viditelný Ještěd – horský hotel s televizním vysílačem, krytým vyhlídkovým ochozem, restaurací a kavárnou. Téměř 100 metrů vysoká věž s neobvyklým tvarem vznikla podle návrhu architekta Karla Hubáčka a během několika desítek let získala řadu ocenění včetně prestižní Perretovy ceny. Nejjednodušeji se na Ještěd dostanete lanovkou, kterou provozují České dráhy. V provozu je denně od 8 až do 19 hodin.

Nejstarší tuzemská zoo je díky bílým tygrům dostatečně známá. Byli už jste ale i v nedaleké botanické zahradě, jejímiž doménami jsou sbírky orchidejí, kapradin, broméliovitých a masožravých rostlin? Za zhlédnutí jistě stojí i zdejší pavilon akvárií.

Chystáte-li se do Jizerských hor zajít 17. srpna. Ve vratislavickém zámeckém parku zahrají The Vintage Band, MIRAI a Michal Hruža s kapelou Hruža. Vstup je zdarma.

Tipy z nabídky Magnus

Clarion Grandhotel Zlatý Lev, Liberec

Hotel slouží svým hostům již od roku 1906, kdy jej u příležitosti česko-německé výstavy slavnostně uvedl do provozu rakousko-uherský císař František Josef I. Umístěn je v parkové zóně města Liberce, v jeho historické části v sousedství libereckého zámku.

Pobytový balíček Wellness víkend Superior pro dvě osoby na 2 noci v termínu v hodnotě 4 796 Kč obdržíte se slevou 15% za **16 300 bodů**.

Wellness hotel Babylon

Potěšte své smysly a uvolněte se v jedinečném wellness centru, které je součástí Wellness Hotelu Babylon. Na ploše větší než 1000 m² naleznete vše, co budete potřebovat k zaslouženému odpočinku. Rozmanité procedury aktivují všechny vaše smysly a důkladně prohřejí vaše tělo. Na výběr je například bylinková inhalace, římská pára, tepidarium, klasická i finská sauna, ochlazovací bazénky, turecká lázeň, oxygenoterapie či ledová studna.

Pobyť ve Wellness Hotelu Babylon na jednu noc pro 2 dospělé osoby a 2 děti získáte se zvýhodněním 11,7% za **12 640 bodů**. V ceně je neomezený vstup do Aquaparku, Lunaparku, IQparku, IQlandie a ZOO Liberec po celou dobu pobytu.

Svět vědy ve science centru iQLANDIA

Splňte si své sny! Liberecké science centrum iQPARK nabízí čtyři podlaží nabitá interaktivními exponáty a zážitky.

Rodinné vstupné (2 dospělí a 2 děti do 15 let) do science centra iQLANDIA v hodnotě 670 Kč si vyměníte za **2 144 bodů** (sleva 20 %).

Za horskými velikány

Chcete-li navštívit velehory (hory vyšší než 2000 metrů), máte to nejbliže na Slovensko. Ve Vysokých Tatrách najdete túry vhodné pro lehkou turistiku a pro náročné horské přechody sedel nebo výstupy na vrcholy až do výšky 2500 m n. m. Nízké Tatry nabízejí především hřebenové přechody, ale i zajímavá, ledovci tvarovaná údolí s jeskyněmi.

Celé pohoří skýtá pozoruhodné množství přírodních krás a kulturních zajímavostí. Určitě zavítejte do některé z jeskyní (Demänovská jaskyňa Slobody, Demänovská ľadová jaskyňa, Važecká nebo Belianska jaskyňa), na středověké hrady (Spišský hrad, Strečno, Oravský hrad) nebo do termálních lázní a aquaparků (Tatralandia, Bešeňová).

Budete-li se vyskytovat v blízkosti Štrbského Pleša, zajděte se 27. července podívat na Benátskou noc. Čeká vás romantické veslování po plese, jemné tóny harfy a živé zrcadlové sochy. Poetický večer zpříjemní kulturní program, ochutnávky z grilu a degustace vín. Na poslední srpnovou neděli místní připravili Dny obce Štrba, kde kromě hudebního programu budou připraveny i atrakce pro děti.

Tatranská Lomnice a Nový Smokovec připravily na celé prázdniny festival Tatranské kulturní léto, který zahrnuje hudební i filmová představení. Pod širým nebem tu zahrají třeba Peter Cmorík, Katka Knechtová nebo Celeste Buckingham. Podrobný program najdete na www.vysoketatry.sk. ■

Tipy z nabídky Magnus

Každý týden jsou pro vás připraveny nové last minute nabídky se slevou až 50 % například do hotelů Grandhotel Starý Smokovec, Hotel Tři Studničky, Hotel Bešeňová, Grandhotel Praha, Hotel FIS, Hotel Galeria, Holiday Village Tatralandia či Grandhotel Jasná.

Nevybrali jste si z naší nabídky? Klub Magnus toho nabízí mnohem víc. Jeho prostřednictvím si můžete užít pobyty také v Beskydech nebo na Lipně. Nabídka je průběžně aktualizována, sledujte proto po celé léto stránky klubu Magnus a jejich sekce Pobyty a Speciální nabídky.

Buddha Bar láká na nové letní menu

Pan-asijské speciality jsou na jídelním lístku Buddha-Baru již tradicí, menu se tu však několikrát ročně proměňuje. Přijďte ochutnat, jaké nové delikatesy pro vás šéfkuchař Jan Voráček připravil. V restauraci můžete uplatnit i své Magnus body.

Buddha-Bar Prague

Jakubská 8, Praha 1, 110 00
Tel.: +420 221 776 400
úterý–čtvrtek 19:00–2:00
pátek–sobota 19:00–3:00
nedělní brunch 12.00–16.00
www.buddha-bar.cz

Letní degustační menu Magnus pro 1 osobu

Welcome drink

Koktejl Wabi
Campari infuzované jasmínovým
květem, yuzu, brusinka, máta,
prosecco

Předkrmy

Grilovaný chřest
s wasabi vinegretem
Smažená tygří kreveta
s kokosovo-bazalkovou
omáčkou

Voucher na Letní degustační
menu Magnus pro 1 dospělou osobu
v hodnotě 1344 Kč

si vyměníte za 4 084 bodů.

**Steva činí 24 %, platnost
vouchery je do 31. 10. 2019.**

Hlavní jídla

Vepřová panenka
s omáčkou z citronové trávy
a kokosu
Thajské červené krevetové
kari s yuzu

Dezert

Kokosová rýže s mangem

Nápoje

Sklenička vína
Rýnský ryzlink 2017
pozdní sběr Kolby, Mikulov
nebo
Cabernet Sauvignon 2016
pozdní sběr Kolby, Mikulov

Káva/čaj
Voda

Grilovaná pražma
s omáčkou z citronové
trávy

V jednoduchosti je síla. Tohle známé heslo měl na paměti i šéfkuchař Jan Voráček, když se při přípravě receptu na grilovanou pražmu nechával volně inspirovat svým dávným francouzským předchůdcem. K rybě proto podává svěží, sladkokyselou, malajskou omáčku z citronové trávy, blanširované pak choi a olej z thajské bazalky. Výsledný dojem nenuceně dotváří salátek z koriandru a smažené thajské bazalky, jejíž vůně připomíná anýz a chuť je velmi mírně štiplavá a peprná.

Vepřová panenka
s omáčkou z citronové
trávy a kokosu

Jestli máte chuť na něco výživného, pak si z nabídky vyberte jemnou vepřovou panenku marinovanou v houbové sójové omáčce. V pánvi ji doprovází kořenová zelenina a edamame: nezralé sojové boby podobné fazolkám, jež by mohly svými účinky na lidské zdraví a obsahem různých cenných látek kandidovat na superpotravinu roku. Jako přílohu dostanete lahodné domácí krekety z tamarindu a brambor. Svěžest celému pokrmu dodává omáčka z kokosového mléka a citronové trávy.

Letní
osvěžující drink
Lover Dream

Tento lahodný letní osvěžující drink se jmenuje Lover Dream. Základ jeho chuti tvoří zmrzlina z dužiny mladého kokosu a kokosových hoblin. Tu doplňují tři druhy rumu a oříškový likér, který odkazuje na zdobené Itim Kati, který byl koktejlu inspirací, praženými ořechy. Podává se se lžičkou z bambusu v kokosové skořápce položené na kamenech a suchém ledu. Je to sen, do kterého se prostě zamilujete.

Lemon
tuna rolls

Skvost mezi tuňáky. Fascinující ryba. Vzácny, málo dostupný, a přesto, nebo právě proto, nejvyhledávanější. To jsou jen některé z častých charakteristik tuňáka modroploutvého, jehož delikátní maso oceňují labužníci po celém světě. Jan Voráček pro vás vymyslel vlastní úpravu této ryby v podobě rolek s tuňákem v sashimi kvalitě a sýrem Philadelphia. Svěží chuť jim dodává shiso list a kůra z limeček a citronů. Výsledek je dotuněn omáčkou unagi yuzu.

J&T BANKA ART INDEX POP-UP

VÝBĚR Z TOHO NEJLEPŠÍHO, CO V ČESKÉM UMĚNÍ VZNIKÁ.
6.–11. 9. 2019 / DŮM U ZLATÉHO HROZNU
KARMELITSKÁ 33, MALOSTRANSKÉ NÁMĚSTÍ, PRAHA 1

VSTUP ZDARMA

ARTINDEXPOPUP.CZ